

“Menetelmiä Homman esittelemiseen”

Toiminnallisia harjoituksia työvälineeksi Nuorten Akatemialle

Sosiaalialan koulutusohjelma,
sosionomi
Opinnäytetyö
22.4.2010

Silja Ropo
Erno Schroderus

Koulutusohjelma		Suuntautumisvaihtoehto	
Sosiaalialan koulutusohjelma		Sosionomi (AMK)	
Tekijä/Tekijät			
Ropo, Silja ja Schroderus, Erno			
Työn nimi			
"Menetelmiä Homman esittelemiseen": Toiminnallisia harjoituksia työvälineeksi Nuorten Akatemialle			
Työn laji		Aika	Sivumäärä
Opinnäytetyö		Kevät 2010	45+3
TIIVISTELMÄ			
<p>Teimme toiminnallisen opinnäytetyömme Nuorten Akatemialle, joka on nuorten omaa harrastustoimintaa tukeva valtakunnallinen järjestö. Nuorten Akatemialta on mahdollista hakea Homma-rahaa, jonka avulla 13-19 -vuotiaiden nuorten ryhmät voivat toteuttaa omia projektejaan. Tarkoituksenamme oli tuottaa Nuorten Akatemian työntekijöille uudeksi työvälineeksi toiminnallisia harjoituksia. Niiden avulla työntekijät voivat innostaa nuoria pohtimaan unelmiaan ja samalla tehdä Hommaa tunnetuksi nuorten keskuudessa erilaisissa nuorille suunnatuissa tapahtumissa.</p> <p>Opinnäytetyömme koostuu konkreettisesta tuotoksesta sekä raportista. Harjoituksia suunnittelimme sosiokulttuurisen innostamisen teorian pohjalta. Pääsimme kokeilemaan suunnittelemissamme harjoituksia erilaisiin nuorille suunnattuihin tapahtumiin vuoden 2009 aikana. Arvioimme omaa työskentelyämme opinnäytetyöpäiväkirjan avulla ja keskustelemalla. Palautetta saimme myös Nuorten Akatemian työntekijöiltä, erityisesti Nuorten brändin päällikkö Tiina Etelämäeltä.</p> <p>Harjoituksia valmistui seitsemän kappaletta ja kokosimme ne kansioon. Harjoitusten yhteyteen kirjoitimme sovellusehdotuksia, joiden avulla harjoituksia voidaan muokata erilaisiin tapahtumiin sopiviksi. Teimme kansioon myös johdannon, jonka tarkoituksena on helpottaa kansion käyttöä. Valmiin kansion esittelimme Nuorten Akatemian työntekijöille maaliskuussa 2010.</p> <p>Kansion harjoitukset saivat hyvän vastaanoton Nuorten Akatemian työntekijöiltä. Työntekijät ovat jo itsekkin kokeilleet harjoituksia käytännössä ja ne ovat osoittautuneet heidän tarpeitaan vastaaviksi. Voimme siis olettaa, että kansio tulee olemaan käytössä myös tulevaisuudessa.</p>			
Avainsanat			
nuori, Homma, sosiokulttuurinen innostaminen			

Degree Programme in		Degree	
Social Services		Bachelor of Social Services	
Author/Authors			
Ropo, Silja and Schroderus, Erno			
Title			
"Methods to Promote Homma": Functional Exercises for Nuorten Akatemia			
Type of Work	Date	Pages	
Final Project	Spring 2010	45+3	
<p>ABSTRACT</p> <p>We made our functional final project for Nuorten Akatemia which is a nationwide organisation that supports the spare time activity of adolescents. Nuorten Akatemia has a brand called Homma which provides funds for youth groups between ages 13-19 in order for them to carry out their own projects. The objective of our final project was to design functional exercises with which the workers of Nuorten Akatemia can promote Homma at various events. The aim of the exercises was to inspire young people to contemplate their dreams.</p> <p>Our final project consists of a product and a report. We based the designing of our exercises on the theory of sociocultural animation and tested some of the exercises at various events during the year 2009. We evaluated our own process through a diary and reflective dialogue. We received feedback from the workers of Nuorten Akatemia, especially from Tiina Etelämäki, the Chief of the Youth Brand.</p> <p>We produced seven exercises and compiled them in a folder. We included propositions to modify the exercises so that they can be fitted to meet the demands of every event. We also wrote a preface in order to facilitate the use of the folder. The finished folder was presented to the workers of Nuorten Akatemia in March 2010.</p> <p>The workers of Nuorten Akatemia received the exercises with enthusiasm. They have already tested some of the exercises themselves and they have proven to correspond to their demands. Therefore we can assume that the folder will be in use in the future.</p>			
Keywords			
adolescent, Homma, sociocultural animation			

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	OPINNÄYTETYÖN KESKEISET KÄSITTEET	2
2.1	Nuorten Akatemia	2
2.1.1	Nuorten Akatemian toiminta-ajatus ja strategia	3
2.1.2	Homma	4
2.2	Nuorten vapaa-aika	4
2.3	Toiminnallinen opinnäytetyö	6
3	OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET	7
4	KOHDERYHMÄT	8
4.1	Nuorten Akatemian työntekijät	8
4.2	Nuoret	9
5	SOSIOKULTTUURINEN INNOSTAMINEN VIITEKEHYKSENÄ	10
5.1	Sosiaalipedagogiikka taustaorientaationa	10
5.2	Sosiokulttuurinen innostaminen	11
5.3	Sosiokulttuurinen innostaminen Nuorten Akatemian toiminnassa	12
6	TOIMINNALLISET HARJOITUKSET	13
6.1	Tavaraleikki	14
6.1.1	Tavaraleikin synty	14
6.1.2	Tavaraleikin käytännön kokeilu	15
6.1.3	Tavaraleikin arviointia	17
6.2	Projektiäänestys	18
6.2.1	Projektiäänestyksen käytännön kokeilu	18
6.2.2	Projektiäänestyksen innostavuus	19
6.3	Päivän projekti	20
6.3.1	Päivän projektin synty	20
6.3.2	Päivän projektin käytännön kokeilu	22
6.3.3	Päivän projektin arviointia	24
6.4	Demi-päivän arviointia	24
6.5	Ideaseinä	26
6.5.1	Ideaseinän synty	26
6.5.2	Ideaseinän käytännön kokeilu ja arviointi	28
6.6	Pyykkinaru	29
6.6.1	Pyykkinarun synty ja käytännön kokeilu	30
6.6.2	Kehittäminen käytännön kokemusten pohjalta	31

6.7 Mielikuvaharjoitus	31
6.7.1 Mielikuvaharjoituksen synty	32
6.7.2 Mielikuvaharjoituksen arviointia	34
6.8 Unelmailta	34
6.8.1 Unelmaillan synty	35
6.8.2 Unelmaillan arviointia	36
7 VALMIS KANSIO	36
7.1 Kansion ulkoasu	37
7.2 Kansion käytön yleiset ohjeet	37
7.3 Kansiota saatu arviointi ja palaute	38
7.3.1 Kansion esittely ja palautekeskustelu Nuorten Akatemian tiimipalaverissa	39
7.3.2 Työntekijöiden käytännön kokemukset	40
8 POHDINTA	41
LÄHTEET	44
LIITTEET 1-3	

1 JOHDANTO

Vuoden 2009 Nuorisobarometrissa on selvitetty nuorten luovaa aktiivisuutta. Tulokset osoittavat, että nuoret kaipaavat lisää resursseja omaehtoiseen tekemiseen. Osa harrastuksista koetaan kalliiksi ja nuoret toivovatkin enemmän tukea niiden mahdollistamiseen. Tutkimuksen mukaan nuoret toivovat aikuisilta kannustusta, avointa suhtautumista sekä kunnioitusta nuorten ajatuksia kohtaan. Toiveena on, että nuoret saisivat itse valita harrastuksensa ja toteuttaa omia ajatuksiaan ilman liikaa ohjausta. Omaehtoinen ja järjestäytymätön vapaa-ajan toiminta koetaan organisoitua järjestötoimintaa mielekkäämmäksi. (Myllyniemi 2009a: 47, 52-53.)

Nuorten Akatemia on valtakunnallinen järjestö, joka pyrkii vastaamaan nuorten toiveisiin tukemalla nuorten omaehtoista toimintaa. 13-19-vuotiaiden nuorten ryhmien on mahdollista hakea Nuorten Akatemialta Homma-rahaa, jonka tarkoituksena on mahdollistaa omien projektien toteuttaminen vapaa-ajalla ja koulumaailmassa. Homma-raham avulla Nuorten Akatemia pyrkii kannustamaan nuoria omaan tekemiseen sekä itsensä toteuttamiseen.

Opinnäytetyömme aihe syntyi, kun tapasimme Nuorten Akatemian nuorten brändin päällikön, Tiina Etelämäen, nuorten hiihtolomatapahtuma Ketjureaktorissa keväällä 2009. Nuorten Akatemian toiveena oli, että kehittäisimme opinnäytetyönämme toiminnallisia harjoituksia, joiden avulla Hommaa voitaisiin esitellä erilaisissa nuorille suunnatuissa tapahtumissa. Nuorten Akatemian toiveena oli, että harjoituksista saataisiin koottua uusi työväline, jonka avulla voitaisiin herätellä nuoria pohtimaan unelmiaan ja innostamaan heitä toteuttamaan niitä Homma-raham avulla.

Suunnittelimme harjoituksia kevään ja syksyn 2009 aikana. Pohjana harjoitusten suunnittelussa oli sosiokulttuurisen innostamisen teoria. Osa harjoituksista pääsimme kokeilemaan myös käytännössä erilaisissa nuorille suunnatuissa tapahtumissa. Tiina Etelämäki, joka toimi ohjaajanamme koko prosessin ajan Nuorten Akatemian taholta, antoi palautetta ja kehittämis ehdotuksia koko prosessin ajan. Harjoitukset muotoutuivat sosiokulttuurisen innostamisen teorian, käytännön kokemusten sekä saamamme palautteen avulla.

Päätimme koota harjoitusten ohjeistukset kansioon, jonka kävimme esittelemässä Nuorten Akatemian työntekijöille maaliskuussa 2010. Osaa harjoituksista oli testattu jo käytännössä työntekijöiden toimesta Reaktori-tapahtumassa 2010. Nuorten Akatemian työntekijät kokivat, että harjoituksissa on huomioitu järjestön tavoitteet ja kehittelemämme harjoitukset vastaavat heidän tarpeisiinsa.

2 OPINNÄYTETYÖN KESKEISET KÄSITTEET

Seuraavissa kappaleissa avaamme työmme kannalta olennaisia käsitteitä. Esittelemme työelämän yhteistyötahomme sekä sen toiminnan lähtökohtia ja tavoitteita. Käsitteet selventävät osaltaan työmme aihepiiriä ja toimintaympäristöä. Käsittelemme myös vapaa-aikaa nuorten näkökulmasta sekä toiminnallisen opinnäytetyön käsitettä ja sen edellytyksiä.

2.1 Nuorten Akatemia

Nuorten Akatemia on vuonna 1994 perustettu valtakunnallinen järjestö, joka tukee nuorten omaa toimintaa ja harrastamista. Sen toiminta on kohdistettu 13-19-vuotiaille, joita pyritään aktivoimaan omaan tekemiseen ja sen kautta oppimiseen. Nuorten Akatemia painottaa harrastuneisuuden ja oman aktiivisuuden merkitystä nuoren kehityksen ja elinikäisen oppimisen kannalta. Nuorten Akatemian yhteistyökumppaneita ovat erinäiset yritykset kuten Neste Oil sekä tv- ja radiokanava The Voice. Uusimpana yhteistyökumppanina Nuorten Akatemialle on Demi-lehti. Sen toimintaa tukevat myös esimerkiksi Opetusministeriö, Opetushallitus, Ulkoasiainministeriö sekä Raha-automaattiyhdistys. Järjestö toimii 12 jäsenjärjestönsä kautta, jotka päättävät sen toiminnasta. Näitä jäsenjärjestöjä ovat esimerkiksi Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Suomen Punainen Risti, Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi sekä Suomen Partiolaiset. (Nuorten Akatemia 2009.)

Nuorten Akatemia on määritellyt toimintamuodoikseen Homma-, Mahis- ja Notebrändit. Brändi eli tuotokuva tarkoittaa mielikuvien kokonaisuutta, jonka asiakkaat yhdistävät tiettyyn tuotemerkkiin (Taloustutkimus 2007). Nuorten Akatemian tuotemerkkien kautta jaetaan rahallista avustusta, ohjeita ja materiaaleja omien ideoiden toteutta-

miseen. Note on kouluille ja opettajille suunnattu brändi, jonka tavoitteena on lisätä nuorten omaa toimintaa kouluissa ja oppilaitoksissa sekä kannustaa tekemään enemmän yhteistyötä nuorten ja koulun ulkopuolisten tahojen kanssa. Mahis on vaikeassa elämäntilanteessa oleville nuorille suunnattu brändi, jonka avulla nuoria pyritään innostamaan suunnittelemaan itselleen vapaa-ajan toimintaa. Ohjaajan rooli Mahiksessa on tärkeä, mutta toiminnan tulee perustua nuorten omiin ideoihin. (Nuorten Akatemia 2009.) Oma opinnäytetyömme liittyy Homman alle.

2.1.1 Nuorten Akatemian toiminta-ajatus ja strategia

Nuorten Akatemian toiminta-ajatuksena on tukea nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tarjoamalla taloudellista tukea erilaisten projektien toteuttamiseen sekä tuottamalla materiaalia ja ohjeita nuorten kanssa toimiville aikuisille. Toiminnan tavoitteena on tarjota nuorille yhdessä tekemisen kautta saatavia onnistumisen kokemuksia sekä lisätä itseluottamusta. Tavoitteena on myös tukea nuoria löytämään oma paikkansa maailmassa ja oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Nuorten Akatemia toimii osaltaan eri järjestöjen toimintaa yhdistävänä linkkinä ja pyrkii viestimään aikuisille nuorten maailmasta. (Nuorten Akatemia 2009.)

Nuorten Akatemia on nostanut neljä toimintaansa ohjaavaa arvoa: uutta oppiva nuori on toiminnan keskipiste, yhdessä tekeminen, kunnioitus sekä avoimuus. Arvojen pohjalta Nuorten Akatemia on määritellyt tavoitetilansa vuodelle 2010 seuraavasti:

- Nuoret ovat aktiivisia.
- Nuoret saavat tukea omaan toimintaansa.
- Innostavat aikuiset tukevat nuorten harrastamista paikallisesti.
- Järjestöt tarjoavat harrastustoimintaa yli 13-vuotiaille.
- Aikuiset ovat osaavia, nuoria innostavia ja nuorten omaa toimintaa tukevia.

(Toimintakertomus 2008.)

Nuoria pyritään aktivoimaan toimimaan omissa ryhmissä ja järjestöissä. Nuorten omien hankkeiden ja projektien tekemisen tärkeyttä pyritään viestimään myös koulumaailmaan. Tavoitteena on, että nuorten itsensä suunnittelemat, toteuttamat ja arvioimat projektit voitaisiin ottaa osaksi opetusta ja ne nähtäisiin tärkeänä osana nuorten kehityksen tukemista. Nuorten Akatemia pyrkii vaikuttamaan koulumaailmaan siten, että opetus-

suunnitelmissa jätettäisiin tilaa nuorten omaehtoiselle tekemiselle. Samalla tavoitteena on, että järjestöjen ja muiden ulkopuolisten tahojen yhteistyö saataisiin luonnolliseksi osaksi opiskelua. (Toimintakertomus 2008.)

2.1.2 Homma

Homma on nuorille suunnattu brändi, jonka keskiössä on Homma-raha. Homma-rahaa voivat hakea 13-19-vuotiaiden nuorten ryhmät ympäri Suomen koulussa tai vapaa-ajalla tapahtuvaan projektiin. Rahaa ei voi hakea yksin ja jokaisella Homma-rahaa hakevalla ryhmällä tulee olla täysi-ikäinen vastuuikäinen. Nuoret saavat avustusta projekteihinsa, joita voivat olla esimerkiksi oma elokuva, tapahtuma tai vaikka opintokäynti. Projektin luonteen ja rahan tarpeen mukaan Nuorten Akatemia myöntää Homma-rahaa 100-200 euroa. Oleellista on, että projekti on nuorten itsensä ideoima ja toteuttama. Homma-rahaa on myönnetty vuodesta 2006 lähtien ja tähän mennessä mukana on ollut noin 15 000 nuorta, joille on jaettu yhteensä noin 125 000 euroa. (Homma 2008.)

Nuorten Akatemia seuraa myöntämänsä rahan käyttöä. Homma-nuorten tulee esittää kuitit ja kirjoittaa raportti projektin kulusta. Nuorten Akatemian internetsivuille voi kirjoittaa vapaaehtoista blogia projektin etenemisestä. Joka kevät järjestetään Homma-gaalaa, jossa parhaat projektit palkitaan 800-3000 eurolla. (Homma 2008.)

Homman tavoitteet pohjautuvat Nuorten Akatemian yleisiin tavoitteisiin. Homman avulla pyritään innostamaan nuorten ryhmiä toimintaan ja mahdollistamaan unelmien toteutuminen. Nuorten omien projektien avulla nuorten omalle toiminnalle pyritään saamaan myönteistä valtakunnallista julkisuutta. Nuorten oman tekemisen arvostusta ja tunnettavuutta pyritään myös parantamaan. (Toimintakertomus 2008.)

2.2 Nuorten vapaa-aika

Viimeisten vuosikymmenien aikana vapaa-aika on lisääntynyt ja sen merkitys hyvinvoinnin kannalta on korostunut. Sen on ymmärretty olevan tiiviisti yhteydessä kokonaisvaltaiseen kehittymiseen ja siihen on liitetty oma kasvatuksellinen tehtävänsä. Vapaa-ajan hyödyksi yksilötasolla voidaan nostaa fyysisen ja psyykkisen terveyden edistäminen, stressin vähentäminen sekä levon tarjoaminen. Vapaa-aika tarjoaa mahdolli-

suuden persoonallisuuden kehittymiseen, itsensä toteuttamiseen sekä uusiin kokemuksiin. Yhteisön näkökulmasta vapaa-aika edistää sosiaalista integraatiota, kulttuurista luovuutta, ryhmän kiinteyttä sekä sosiaalista uudistumista. (Kurki 2008: 35.)

Lapsuudesta lähtien ihmisille opetetaan, mitä vapaa-aika on ja mitä mahdollisuuksia se tarjoaa. Vapaa-ajan kasvatus ei rajoitu ainoastaan instituutioihin (järjestötoiminta) ja niiden tarjoamaan toimintaan esimerkiksi koulujen loma-aikoina. Jos vapaan ajan kasvatus ymmärretään laajempaan kokonaisuutena, se tukee ihmisen koko elämänlaadun parantamista. Vapaan ajan kasvatuksessa arvojen ja asenteiden kehitys on koko prosessin keskiössä ja niiden kehitystä pyritään tukemaan kannustamalla erilaisiin kokemuksiin ja niiden reflektointiin. (Kurki 2008: 40.)

Vuonna 2009 valmistuneessa nuorten vapaa-aikatutkimuksessa on selvitetty, millaisena 10-29-vuotiaat nuoret kokevat oman vapaa-aikansa. Tutkimukseen osallistui 2000 nuorta ympäri Suomen. Puhelinhaastattelujen avulla kootun aineiston mukaan varsinkin 15-19-vuotiaat kokevat ystävien kanssa vietetyn ajan erityisen tärkeänä. Tutkimuksen tuloksista nousee esille, että 15-19-vuotiaat nuoret ovat muita ikäryhmiä tyytymättömpämpiä omaan vapaa-aikaansa. Tuloksella on myös vahva tilastollinen yhteys siihen, että sama ikäryhmä on tyytymättömin omaan taloudelliseen tilanteeseensa. (Myllyniemi 2009b: 7, 30,125.)

Nuorten järjestötoimintaan osallistuminen on laskenut 2000-luvun alussa ja kriittisyys järjestettyä toimintaa kohtaan on noussut. Vapaa-ajan toimintaan osallistuminen koetaan mukavana, kunhan ei tarvitse liittyä jäseneksi. Järjestötoiminta koetaan vanhanaikaisena ja monet kokevat, että oman paikkakunnan tarjoama toiminta ei ole kiinnostavaa. Varsinkin alle 20-vuotiaat kokevat, ettei heillä ole juuri mahdollisuutta vaikuttaa oman paikkakunnan vapaa-ajan toiminnan tarjontaan. (Myllyniemi 2009b: 24-58.) Tutkimuksen tuloksista käy ilmi, että järjestöissä mukana olevat nuoret eivät ole muita ikäisiään tyytyväisempiä vapaa-aikaansa, pikemminkin päinvastoin. Nuoret, jotka ovat mukana järjestöjen ulkopuolisessa vapaa-ajan toiminnassa, ovat keskimäärin muita tyytyväisempiä vapaa-aikaansa. Vapaamuotoisen toiminnan merkitys nuorten vapaa-ajan kannalta nousee esille erityisen tärkeänä koko kyselytutkimuksen ajan. (Myllyniemi 2009b: 125-126.)

Toiminnallaan Nuorten Akatemia pyrkii tarjoamaan nuorille mahdollisuuden vaikuttaa oman vapaa-ajan toimintansa sisältöön. Nuorten Akatemia on järjestö, jonka jäseneksi ei tarvitse liittyä saadakseen tukea omaan toimintaan. Nuorten Akatemian tarjoaman taloudellisen tuen turvin nuoret pystyvät järjestämään itselleen mielekästä tekemistä, johon muuten ei välttämättä olisi resursseja. Homma-raha on suunnattu 13-19-vuotiaille nuorille ja tutkimuksen mukaan juuri tämä ikäryhmä kokee vaikutusmahdollisuuksiensa olevan paikkakunnallaan heikkoa. Homma-raham avulla toimintaa on mahdollista järjestää omaehtoisesti, vaikka paikkakunta ei sitä tarjoaisi.

2.3 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallinen opinnäytetyö on vaihtoehto ammattikorkeakoulun tutkimukselliselle opinnäytetyölle ja se tavoittelee käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä ja järjeistämistä (Vilka-Airaksinen 2003: 9). Toiminnallisen opinnäytetyön lopullisena tuotoksena on usein jokin konkreettinen tuotos. Millainen tuotteen laatutason tulee olla, vaihtelee aloittain. (Vilka-Airaksinen 2003: 51.)

Metropolian opinnäytetyöohjeet sanelevat meidän työmme raamit. Työn tulee liittyä sosiaalialan opintoihin ja vastata työelämän tarpeisiin. Sen aiheena voi olla sosiaalipedagogisten toimintamallien luominen ja kehittäminen tai perinteisempi työelämää hyödyttävä tutkielma. Oma työmme on niin sanottu monimuotoinen opinnäytetyö, joka sisältää toiminnallisen tuotoksen ja kirjallisen raportin. Raportissa tarkoituksena on esitellä ja arvioida työn toiminnallista osuutta sekä käydä läpi sen tavoitteet, menetelmät, työtavat ja käytännön toteutus. (Sosiaalialan opinnäytetyö 2008.)

Toiminnallisessa opinnäytetyössä dokumentointi on tärkeää, jotta raportointivaiheessa on helppo palata suunnitteluvaiheen tapahtumiin. Dokumentoimme opinnäytetyötämme koko työskentelyämme ajan päiväkirjan avulla. Raportointi tapahtui aiempien dokumentointien pohjalta. Opinnäytetyöpäiväkirjaa pidimme yhdessä ja kirjassimme siihen ideointiamme ja pohdintaamme. Pyrimme olemaan järjestelmällisiä sen käytössä ja kirjaamaan mahdollisimman selkeästi asiat ylös jo heti tapahtuneen jälkeen. Olemme käyneet paljon keskustelua tapahtuma-ajoista ja tapaamisista sähköpostitse ja liitimme ne päiväkirjaamme. Tähän ei tarvita toisen osapuolen lupaa, sillä opinnäytetyöpäiväkirja on henkilökohtainen (Vilka-Airaksinen 2003: 19-22). Palautetta harjoituksista pyysimme

ohjaajaltamme suullisesti, mutta kirjasimme pääkohdat ylös päiväkirjaamme. Olemme myös pyrkineet kuvaamaan digikameralla prosessin vaiheita eri tapahtumissa ja nämä kuvat liitimme opinnäytetyöpäiväkirjaan. Kuvien avulla on helppo palata tilanteeseen ja siihen liittyviin tunteisiin. Kuvia liitimme myös tuotokseemme sekä raporttiimme.

3 OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET

Opinnäytetyömme tutkimustehtävänä oli tehdä Nuorten Akatemian toiveesta mahdollisimman hyvä työväline, jonka avulla Nuorten Akatemian työntekijät pystyisivät esittelemään nuorille Hommaa toiminnallisina menetelmin. Tarkoituksena oli suunnitella ja koota kansio, jossa on yksittäisiä ja helposti muokattavia toiminnallisia harjoituksia. Niiden avulla kuka tahansa Homman parissa työskentelevä voi jatkossa vetää toiminnallisen infotapahtuman. Harjoitustemme tavoitteena on tuoda Nuorten Akatemialle näkyvyyttä ja uusia Homma-hakemuksia.

Tavoitteena oli, että Nuorten Akatemian työntekijät saisivat kansiosta uuden ja helposti käyttöön otettavan työvälineen. Tapahtumien kesto tulee vaihtelemaan esimerkiksi erilaisilla messuilla pidettävien kahden minuutin hetkistä tunnin kestäviin työpajoihin. Tavoitteeksi asetimme, että kansiossa olisi yksittäisiä harjoituksia, joita yhdistelemällä voitaisiin koota toimiva kokonaisuus kuhunkin tilaisuuteen. Tiina Etelämäki sanoi, että Hommaa esitellään ennemminkin lyhyesti erilaisissa tapahtumissa kuin koko päivän kestävässä koulutuksessa (työpajat). Tämän takia kehittelemme enemmän harjoituksia lyhytkestoisempia tapahtumia varten.

Nuorten Akatemian toiveena oli, että harjoitukset innostaisivat nuoria pohtimaan omia unelmiensa ja että he saisivat tietoa mahdollisuudesta saada rahallista tukea erilaisiin projekteihin. Kehittelemiemme harjoitusten funktio ei ole niinkään Homma-raham esittely, vaan painopisteenä on nimenomaan herätellä nuoria pohtimaan unelmiaan. Alkuvaiheessa mietimme erilaisia harjoituksia, joiden avulla nuorille selviäisi, mikä on projekti ja mistä elementeistä se koostuu. Projektin eteneminen ja mitä se pitää sisällään jätettiin lopullisesta tuotoksesta kuitenkin pois, koska Nuorten Akatemialla on jo paljon nuorille jaettavaa materiaalia aiheeseen liittyen.

Homma-ohjelma on käynnistynyt vuonna 2006. Siitä on aiemmin tiedotettu muun muassa nettisivuilla sekä lähettämällä sähköpostia ja uutiskirjeitä ohjaajille ja nuorille. Homman markkinoinnissa on käytetty myös esitteitä, mediatiedotteita, tv-mainontaa sekä osallistumista nuorille suunnattuihin tapahtumiin. Mediatiedotus- ja viestintäyhteistyökumppanin, The Voicen, kautta Homma-ohjelma on näkynyt sen tv- ja radiokanavilla. Viime vuonna Nuorten Akatemian työntekijät kokivat kuitenkin tarpeelliseksi muun mainonnan lisäksi jalkautua tehokkaammin kentälle esittelemään Hommaa. Nuorten Akatemia ei aiemmin ole juurikaan esitellyt toimintaansa toiminnallisina menetelmin. Tämä jätti meille melko vapaat kädet suunnitella harjoituksia. Saimme kuitenkin kokoajan palautetta, ohjausta ja ideoita Nuorten Akatemian taholta.

4 KOHDERYHMÄT

Opinnäytetyömme kohderyhminä ovat paitsi Nuorten Akatemian työntekijät myös nuoret. Kansiota tuli tehdä selkeä ja helppokäyttöinen, jotta työntekijät voivat ottaa sen käyttöönsä. Toisaalta harjoitusten tuli olla sellaisia, että nuoret saadaan innostumaan aiheesta. Työmme välittömänä kohderyhmänä ovat siis Homman parissa työskentelevät Nuorten Akatemian työntekijät. Välillisesti työstämme hyötyvät myös nuoret, jotka saadaan motivoitua toteuttamaan omia projekteja.

4.1 Nuorten Akatemian työntekijät

Kansiota suunnitellessamme pyrimme huomioimaan sen, mistä taustoista Nuorten Akatemian työntekijät tulevat. Nuorten akatemiaan on tietoisesti valittu työntekijöitä hyvin erilaisista koulutustaustoista. Työyhteisöstä löytyy mm. tradenomi, opettaja (kasvatustieteiden maisteri) sekä maa- ja metsätaloustieteiden maisteri. Toiminnanjohtaja on koulutukseltaan nuorisotyöntekijä ja mba (Master of Business Administration). Homma-brändin kanssa töitä tekee käytännössä kolme työntekijää. Ohjaajamme Tiina Etelämäki on koulutukseltaan kulttuurituottaja. Hänellä on tällä hetkellä assistenttinaan siviilipalvelusmies, joka opiskelee Helsingin kauppakorkeakoulussa. Homman viestintää hoitaa Minna Ahola, joka on koulutukseltaan valtiotieteiden maisteri. Läheskään kaikilla työntekijöillä ei siis ole sosiaalialan koulutusta, joten kansion tekstit on pyritty kirjoittamaan selkeästi ja ilman sosiaalialan termejä.

4.2 Nuoret

Nuoruus on ikäkautena tärkeää itsensä ja yhteiskunnallisen paikan etsimisen aikaa. Nuoruudessa saadut peruskokemukset omasta suhteesta yhteiskuntaan heijastuvat myöhempään kehitykseen. Oman paikan etsiminen ei rajoitu ainoastaan yhteiskunnallisen paikan hakemiseen, vaan nuori etsii paikkaansa myös sosiokulttuurisessa järjestelmässä. Nuorena pyritään irrottautumaan lapsuuden ympäristöstä ja sen suhdeverkosta ja samalla muodostamaan uusia sosiaalisia suhteita. Nuoren omaehtoisen paikanetsimisen lisäksi yhteiskunta edellyttää nuorelta paikan etsimistä taloudellisissa järjestelmissä, koulutuksellisissa ja ammatillisissa järjestelmissä sekä poliittisissa järjestelmissä. (Nivala 2007: 87-90.)

Sosiokulttuurinen integraatio tarkoittaa kiinnittymistä vuorovaikutuksen ja ihmissuhteiden verkostoihin. Se edellyttää valmiuksia muodostaa suhteita sosiaaliseen ympäristöön ja sitä kautta yhteisöön ja yhteiskuntaan. Nuori rakentaa omaa persoonallista elämäntapaansa sekä kyseenalaistaa ja pohtii suhdettaan erilaisiin arvoihin, aatteisiin ja kulttuuriperinteisiin. Oman paikan löytäminen saattaa tarjota nuorille kokemuksen itselleen merkitykselliseen kulttuuriseen yhteisöön kiinnittymisestä. Yhteisöön kiinnittyessään nuori luo omaa suhdettaan kulttuuriperintöön ja saattaa luoda uudelleen, kapinoida vastaan tai täydentää sitä omien kokemusten kautta välittyneen todellisuuskuvan avulla. Tätä kautta rakentuu myös nuoren oma identiteetti ja elämäntapa, joita peilaten nuori pyrkii löytämään paikkansa omassa kulttuurisessa ympäristössään. Oman paikan löytyminen tarjoaa mahdollisuuden itsensä ja oman kulttuurinsa toteuttamiseen. (Nivala 2007: 95-98.)

Nuori ilmaisee itseään ja vapauttaan toiminnan kautta. Toiminnan yhteydessä tehtävät päätökset rakentavat nuoren identiteettiä. Tavoitteena on, että nuori kykenisi arvioimaan elämäänsä ja ympäröivää yhteiskuntaa kriittisesti ja sitä kautta valitsemaan tietoisesti elämänsä suunnan. Toiminnan kautta nuoret lähentyvät toisiaan, mikä johtaa vuorovaikutukseen niin nuorten kesken kuin nuorten ja yhteiskunnan välillä. Yhteisön jäsenenä nuorilla on mahdollista tuottaa omaa kulttuuriaan ja kasvaa vastuulliseen osallistumiseen. (Kurki 2007: 202-204.)

5 SOSIOKULTTUURINEN INNOSTAMINEN VIITEKEHYKSENÄ

Opinnäytetyömme on toiminnallinen tuotos, jonka tarkoituksena on kehittää toimintaa sosiokulttuurisen innostamisen pohjalta. Sosiokulttuurinen innostaminen pohjautuu sosiaalipedagogiikkaan, joten sosiaalipedagogiikka on myös pohjana työssämme.

5.1 Sosiaalipedagogiikka taustaorientaationa

Sosiaalipedagogiikka koostuu teoriasta ja käytännöstä, joiden avulla pyritään vastaamaan sosiaalisten ongelmien ratkaisuun toiminnallisesta ja käytännöllisestä lähtökohdasta (Hämäläinen 1999: 16-17). Sosiaalipedagogiikassa käsitellään ihmisen arkielämää ja kykyä tulla itsenäisesti toimeen ja hallita omaa elämäänsä. Tavoitteena on myös saada aktivoitua yksilöä itse parantamaan elinolojaan ihmisten välisen yhteenkuuluvuuden avulla. Sosiaalipedagogisessa toiminnassa pyritään vaikuttamaan yksilön lisäksi hänen yhteisönsä ja yhteiskuntaan. (Hämäläinen – Kurki 1997: 13.)

Sosiaalipedagogiikka tarjoaa nuorison parissa tehtävälle työlle ajatuksellisen kehyksen, jossa yksilön subjektiivisuus, osallisuus, osallistuminen ja elämäntoiminta käsitellään pitkäkestävien kasvuprosessien myötä kehittyviksi ominaisuuksiksi. Nuorisotyö edistää näitä kasvuprosesseja yhteiskunnallisella kasvatustyöllä. Sen toiminnassa korostuvat vuorovaikutus, yhteisöllisyys ja elämyksellisyys. Sosiaalipedagogisessa kehyksessä huomio kiinnittyy kasvuprosessien ohella myös ongelmiin, joita nuorilla on yhteiskuntasuhteissaan. Ongelmia voivat olla esimerkiksi harrastuksettomuus, syrjäytyminen, ihmissuhde-vaikkeudet, passiivisuus tai kykenemättömyys oman elämänsä suunnitteluun. Sosiaalipedagogiikassa tällaiset ongelmat esiintyvät kasvatuksellisina haasteina. Sosiaalipedagogiseen nuorisotyöhön kuuluu olennaisesti nuorten moninaisten integroitumisongelmien parantaminen ja lievittäminen. (Hämäläinen 2007: 185-188.)

Opinnäytetyömme taustateorian toimiva sosiokulttuurinen innostaminen perustuu sosiaalipedagogiseen perinteeseen ja kuuluu sen kriittisimpiin ja dynaamisimpiin sovellusalueisiin. Siksi se sopii erityisen hyvin nuorten kasvun tukemiseen. Kasvatus on innostamisen puitteissa aitoa toimintaa, joka sisältää toiminnan ja sen reflektion. Innostamisessa painotetaan dialogin merkitystä ja uskallusta asettua täyteen vuorovaikutukseen toisen ihmisen kanssa. (Kurki 2007: 204-206.)

5.2 Sosiokulttuurinen innostaminen

Sosiokulttuurisen innostamisen lähtökohtana on ihmisten oma osallistuminen. Peruslähtökohtana opinnäytetyössämme on nuori, joka toimii omassa historiallis-yhteiskunnallisessa todellisuudessaan. Harjoitusten tavoitteena on murtaa totuttuja ajatusmalleja, vapauttaa yksilön luovuus sekä saada aikaan muutos tämän ajattelussa. Tietoisuuden kehittymiseen tarvitaan menetelmiä ja tekniikoita, jotka mahdollistavat nuorten osallistumisen ja keskinäisen vuorovaikutuksen. Kehittämillämme harjoituksilla pyritään edesauttamaan nuorten ryhmien syntyä ja yhteisen unelman saavuttamista. Innostamisen tavoitteena on saattaa ryhmiä ja nuoria liikkeelle ja vaikuttamaan omaan ympäristöönsä aktiivisina toimijoina. (Kurki 2000: 88-92.)

Innostavassa toiminnassa on kolme osapuolta: välittäjänä toimiva innostaja, itse toiminta ja innostamisen kohde. Taustalla on myös neljäs osapuoli, jonka tukemana toiminta kulloinkin käy mahdolliseksi. (Kurki 2000: 47.) Opinnäytetyössämme innostajan ominaisuudessa toimivat Nuorten Akatemian työntekijät, joiden työtä edistämään opinnäytteemme on tarkoitettu. Suunnittelu- ja kokeiluvaiheessa myös me itse toimimme innostavissa tehtävissä messutapahtumissa. Tehtävänäimme oli luoda nuorille erilaisia toiminnan mahdollisuuksia ja niiden kautta oppia löytämään omia voimavarojaan. Toisena osapuolena on itse toiminta, jonka avulla saadaan aikaan muutosta. Kolmantena on innostamisen kohde, eli tässä tapauksessa nuoret, joiden kanssa toimintaa toteutetaan. Taustaorganisaationa toimii Nuorten Akatemia.

Innostaminen on oleellisesti osallistumista eivätkä käytetyt menetelmät ole ensisijaisesti tärkeitä. Innostaa voidaan monella tavalla eikä ole olemassa vakiintuneita metodeja. Innostamisen tulee kuitenkin perustua osallistavaan pedagogiikkaan ja sopivia ovat kaikki sellaiset keinot, joissa ihmiset saadaan vuorovaikutukseen toistensa kanssa, jolloin elämänmuutos mahdollistuu. (Kurki 2006: 155.) Jokainen ihminen on yksilö, eikä ole mahdollista kehittää menetelmää, joka olisi yleispätevä tilanteesta toiseen. Kansiomme menetelmät edesauttavat muutoksen syntyä, mutta eivät sitä itsessään tuota.

Sosiokulttuurisen innostamisen toimintamuodot perustuvat kolmeen innostamisen ulottuvuuteen: sosiaaliseen, pedagogiseen ja kulttuuriseen. Nuorisotyöhön sosiokulttuurinen innostaminen sopii hyvin, koska siinä toteutuvat kaikki kolme ulottuvuutta. Sosiaaliset

aktiviteetit tuovat nuoria yhteen, kulttuuriset haastavat luovuuteen ja ilmaisuun, pedagogiset aktiviteetit, kuten työpajat, pyrkivät persoonallisten arvojen kehittymiseen. (Kurki 2006: 154.) Olemme suunnittelemissamme harjoituksissa pyrkineet pitämään mukana näiden ulottuvuuksien näkökulmat ja sisällyttämään niitä mahdollisimman paljon harjoitusten elementteihin. Huomioon otettavaa on esimerkiksi messutapahtumien vuorovaikutustilanteiden nopea luonne, joten olemme joutuneet tinkimään esimerkiksi sosiaalisesta aspektista.

5.3 Sosiokulttuurinen innostaminen Nuorten Akatemian toiminnassa

Nuorten Akatemian toiminta-ajatus ja strategia pohjaavat innostamisen periaatteisiin, vaikka järjestö ei sitä itse ole maininnut toiminnan kuvauksessaan. Tarjoamalla taloudellista tukea järjestö mahdollistaa nuorten aktivoitumisen. Nuori on toiminnan keskipisteenä ja yhdessä tekemisen, kunnioituksen sekä avoimuuden arvot luovat toiminnalle puitteet, joissa innostaminen on mahdollista. Jotta toiminta olisi tehokasta, vaatii se arvoperustan, johon sitoutua ja jota noudattaa. Painottamalla yhdessä tekemistä Nuorten Akatemia tukee nuorten välistä vuorovaikutusta, joka edistää innostamisen tavoitteita yhdessä oppimisesta ja yhteisöihin vaikuttamisesta. Järjestö pyrkii edistämään nuorten oman tekemisen näkökulmaa myös koulumaailmassa, mikä tuo toiminnalle laajemman yhteiskunnallisen perustan. Homma-brändi toimii silloin linkkinä nuorten ja virallisten tahojen välillä. Toiminnalla pyritään vaikuttamaan totuttuihin malleihin ja uudistamaan niitä nuorten omaa tekemistä suosivammaksi.

Nuorten Akatemia pyrkii tuomaan nuoria yhteen ja meidän luomamme harjoitukset auttavat osaltaan Nuorten Akatemian työntekijöitä saavuttamaan tämän tavoitteen. Harjoitusten suunnitteluun on panostettu ja niissä on huomioitu niin teoriapohja kuin Nuorten Akatemian tavoitteetkin. Suunniteltujen harjoitusten tarkoituksena on ehkäistä sitä, että työntekijät keksivät harjoituksia erilaisiin tapahtumiin miettimättä sen enempää toiminnan tavoitteita tai sen taustalla olevaa teoriaa. Opinnäytetyömme kautta harjoitusten suunnitteluun on panostettu, joten voidaan olettaa, että niiden tavoitteiden toteutuminen on todennäköisempää. Uuden työvälineen avulla luodaan uutta toimintaa ja sen kautta mahdollistetaan toiminnan edelleen kehittäminen. Työmme toimii paitsi nuorten parissa tehtävän työn edistäjänä, myös kannustaa työn kehittämiseen.

6 TOIMINNALLISET HARJOITUKSET

Lähes koko suunnittelu- ja työskentelyvaiheen ajan toimimme tiiviisti yhdessä, eikä varsinaista työnjakoa suunnitteluvaiheessa ollut. Koimme, että varsinkin ideointivaiheessa keskustelu ja sitä kautta syntyvät ideat ovat tärkeitä. Keskustelun kautta tulee myös esille useampia näkökulmia ja uusia asioita nousee paremmin esiin. Suunnittelun kannalta tärkeänä koimme myös tiiviin yhteistyön Nuorten Akatemian ja erityisesti Tiina Etelämäen kanssa. Tiinalta saimme koko ajan palautetta suunnitelmistamme sekä harjoituksista, joita pääsimme testaamaan erilaisiin tapahtumiin.

Toiminnallisia harjoituksia ideoidessamme emme juuri tutustuneet kirjallisuuteen erilaisista harjoituksista, vaan halusimme ideoida harjoitukset itse sosiokulttuurisen innostamisen teorian pohjalta. Jos olisimme alkaneet muokkaamaan valmiita harjoituksia vastaamaan Nuorten Akatemian tarpeisiin, niistä olisi saattanut tulla teennäisiä. Koimme, että aloittamalla suunnittelun ”puhtaalta pöydältä”, pystyimme huomioimaan Nuorten Akatemian ja Homman tavoitteet paremmin. Monet kansion harjoituksista saattavat kuitenkin pohjata aiemmin elämässä vastaan tulleisiin harjoituksiin ja toiminnallisiin leikkeihin, vaikka emme ole siihen pyrkineet.

Perusteena harjoitusten ideoimiselle käytimme sosiokulttuurisen innostamisen viittä metodologista askelta. Ensimmäinen askel on osallistavan tutkimuksen tekeminen kohderyhmän tarpeiden kartoittamiseksi. Tutustuimme Nuorten akatemian työntekijöiden toimenkuvaan ja järjestön työhön. Ohjaajamme Tiina Etelämäki oli tässä suurena apuna ja toimitti meille tietoa järjestön toiminnasta. Tutustuimme myös Homman aiempaan mainosmateriaaliin ja nuorten Homma-rahalla tekemiin projekteihin. Nuorista haimme tietoa kirjallisuuden kautta ja hyödynsimme prosessin edetessä käytännöstä saamiamme kokemuksia. Kohderyhmään tutustumalla tähdensimme opinnäytetyömme tavoitteet, joiden mukaan lähdimme suunnittelemaan harjoituksia. Tämä on innostamisen toinen metodologinen askel. (Kurki 2000: 96-98.)

Kahden edeltävän askeleen pohjalta pyrimme saavuttamaan kolmannen metodologisen askeleen: kyvyn tulkita todellisuutta kriittisesti. Tämä tarkoittaa omaa kykyämme tulkita kohderyhmän todellisuutta sekä kykyämme sisällyttää tämä todellisuuden tulkinta valmiiseen tuotokseemme. Nuorten Akatemian työntekijöiden tulee pystyä tuottamaan

kansion avulla toimintaa, jonka puitteissa myös nuoret kykenevät asettamaan oman todellisuutensa kritiikin alle. Luomamme harjoitusten avulla pyritään siis kohottamaan ja vahvistamaan nuorten tietoisuuden tasoa ja tämä ilmentää innostamisen neljättä metodologista askelta. Harjoituksemme pyrkivät vahvistamaan nuorten halua organisoitua. Viides askel tähtää uuden vaihtoehtoisen historian toteutumiseen, eli lopulliseen tavoitteeseemme, jossa nuoret järjestäytyisivät ryhmiin ja toteuttaisivat omia projektejaan Homma-raham avulla. (Kurki 2000: 96-98.)

Kansiota tehdessämme totesimme, että seitsemän harjoitusta sovellusehdotuksineen on määrällisesti riittävä käynnistämään Homman toiminnallisen esittelyn (liite 1). Sovellusehdotukset yli tuplaavat harjoitusten määrän kansiossa. Koimme, että Nuorten Akatemian työntekijöiden on helppo perehtyä harjoitusten sisältöön ja kehittää niiden pohjalta uusia sovelluksia, kun harjoituksia ei ole liikaa. Jos harjoituksia olisi vähemmän, jäisi kokonaisuus vajaaksi. Suurempi määrä harjoituksia saattaisi puolestaan vaikeuttaa kansion käyttöönottoa, koska harjoituksiin perehtyminen veisi paljon aikaa.

6.1 Tavaraleikki

Tavaraleikki oli ensimmäinen harjoitus, jonka toimivuutta saimme kokeilla käytännössä 8.5.2009. Mannerheimin Lastensuojeluliitto järjesti Kaisaniemen puistossa koulutuspäivän Uudenmaan alueen tukioppilaille. Tapahtumaa oli järjestämässä pääkaupunkiseudulla toimivia järjestöjä ja viranomaistahoja kuten Plan, Unicef ja Poliisi. Päivän aikana tukioppilaiden ryhmät kiersivät opettajien kanssa rasteja, joilla eri toimijat esittelivät toimintaansa. Kaikki rastit olivat kestoltaan noin 20 minuuttia. Nuorten Akatemian rasti koostui Tavaraleikki-harjoituksen esiasteesta, jonka olimme ideoineet huhtikuun lopussa Nuorten Akatemian antaman ohjeistuksen pohjalta.

6.1.1 Tavaraleikin synty

Tavoitteenamme rastilla oli saada nuoret miettimään projekti-ideoita erilaisten esineiden antamien mielikuvien pohjalta. Tavaroiden käyttö mielikuvien herättäjänä ei ole ideana uusi ja olemme itse tehneet vastaavia harjoituksia monissa eri yhteyksissä. Huomasimme sen sopivan sosiokulttuurisen innostamisen teoriaan, joten päätimme testata sen toi-

mivuutta projekti-ideoinnin näkökulmasta. Meistä tuntui myös, että tarvitsimme ensimmäiseen käytännön kokeiluamme tutun harjoituksen, joka ei olisi liian vaikea ohjata.

Lähdimme soveltamaan harjoitusta innostamisen teorian pohjalta. Halusimme saada toimintaan yhdessä tekemisen näkökulman ja päästää nuoret ideoimaan projekteja yhdessä. Innostavassa toiminnassa painotetaan vuorovaikutuksellista ja dialogista suhdetta ihmisten välillä (Kurki 2007: 204). Jotta nuoret saataisiin vuorovaikutukseen keskenään, harjoitukseen tulisi sisältyä nuorten välistä kommunikaatiota. Suunnittelimme harjoituksen kulun niin, että aluksi nuoret pohtivat omia miellelyhtymiään valitsemaansa esineeseen liittyen ja kehittävät oman projekti-idean yksin. Tämän jälkeen nuoret valitsevat itselleen parin ja parin kanssa yhdistetään ideat yhteiseksi projektiksi, joka on mahdollista toteuttaa tukioppilaiden toimesta omalla koululla. Näin nuoret joutuvat miettimään projekti-ideaansa kouluyhteisön näkökulmasta ja mukaan saadaan laajempi sosiaalinen aspekti.

Parin kanssa työskennellessään nuoret antautuvat dialogiin, jonka päämääränä on löytää yhteys kahden erilaisen mielikuvan välillä ja yhdistää ne uudeksi toimivaksi ajatukseksi. Nuoret haastetaan harjoituksen puitteissa tuomaan ajatuksensa julki ja luomaan parin kanssa uudenlaista toimintaa. Asettamalla nuoret pohtimaan projekti-idea pareittain, pyrimme edistämään nuorten välisen vuorovaikutuksen kehittymistä, jolloin ihmiset kasvavat yhdessä toistensa kanssa. Jos projekti-ideointi tapahtuisi suuremmassa ryhmässä, olisi nuorten vaikeampaa saavuttaa yhteisymmärrystä useamman eri mielikuvan pohjalta. Pareittain saavutetaan harjoituksen päämäärä sujuvammin. Lopuksi parien projekti-ideat esitellään koko ryhmälle. Näin koko ryhmä voi kommentoida ideaa ja ryhmän dynamiikalla on mahdollisuus vahvistua.

6.1.2 Tavaraleikin käytännön kokeilu

Harjoituksen toteutusta varten olimme keränneet kotoamme erilaisia tavaroita (mm. kartta, reppu, vasara, leikkiauto, huilu), jotka levitimme huovan päälle (kuvio 1). Pyrimme valitsemaan sellaisia tavaroita, jotka herättäisivät paljon miellelyhtymiä. Huilusta tulee ensimmäisenä mieleen musiikki, mutta kun ajatusta vie pidemmälle voi löytää runsaasti erilaisia yhteyksiä musiikin maailmaan liittyen. Tämä kannustaa nuoria käyttämään mielikuvitustaan ja luovuuttaan.

paremmin ja saimme käytyä ohjeistuksen läpi sujuvammin. Näistä kokemuksista saimme paljon tietoa ja varmuutta joita pystyimme hyödyntämään muita harjoituksia suunnitellussamme. Pystyimme paremmin samaistumaan työntekijän rooliin ja ottamaan sen huomioon harjoituksissa.

6.1.3 Tavaraleikin arviointia

Myöhemmin arvioidessamme itse harjoitusta koimme sen olevan kömpelö, emmekä pitkään aikaan hyväksyneet sitä osana kansiota. Nuorilta syntyi Kaisaniemessä hyviä projekti-ideoita, mutta meille jäi kokemuksesta epävarma olo. Harjoituksen ensimmäinen versio oli monimutkainen. Vaadimme nuorilta ensin yksittäisen projekti-idean, joka tuli sitten yhdistää yhteiseksi projektiksi toisen nuoren kanssa. Osallistujat eivät ymmärtäneet mihin pyrimme, sillä emme jo aluksi selittäneet mitä jatkossa tapahtuu. Nuoret jäivät esillä olevien esineiden lumoihin, eivätkä välttämättä kuunnelleet ohjeistusta loppuun asti, mikä aiheutti heille lisää epävarmuutta. Ohjeistuksemme oli sekava emmekä osanneet pitää ryhmää koossa. Myöhemmin tarkastellessamme omaa toimintaamme, ymmärsimme kömpelyyden tunteen johtuvan omasta kokemattomuudestamme ryhmän edessä esiintymisestä. Esimerkiksi kielenkäyttömme oli sekavaa, sillä jouduimme selittämään nuorille liikaa mitä halusimme heidän tekevän, mikä aiheutti hermostuneisuutta.

Olimme olleet liian vaativia harjoitustamme kohtaan ja lähteneet hakemaan nuorilta hienoja projekti-ideoita, kun harjoituksen perimmäinen merkitys on mielikuvitukseen ja luovuuteen kannustamisessa. Nuorille annetaan vapaat kädet yhdistellä tavaroista saamiaan ajatuksia. Kaisaniemessä tästä saatiin hyvä esimerkki, kun kaksi nuorta pyrki yhdistämään kengästä ja saippuakuplapurkista saamiaan ajatuksia projektiksi. He päätyivät siihen, että koulussa järjestettäisiin tapahtuma, missä puolet oppilaista puhaltaisi saippuakuplia ja toinen puoli yrittäisi puhkoa niitä kengillään.

Tässä esimerkissä kiteytyy mielestämme harjoituksen perimmäinen ajatus. Kaikki on sallittua ja nuoret luovat yhdessä jotain hauskaa ja hullunkurista. Harjoitus herkistää ja herättelee nuoria ajattelemaan toisin ja käyttämään mielikuvitustaan jonkin uuden luomiseen. Kaisaniemessä näkökulmana oli tukioppilaiden projekti omissa kouluissaan,

mutta Nuorten Akatemian työntekijät voivat muuttaa näkökulmaa tapahtuman luonteen mukaan.

Kootessamme kansiota tammikuussa 2010, palasimme harjoitukseen ja teimme siihen muutoksia, jotka paransivat sen sujuvuutta. Muutimme esimerkiksi alkuasetelmaa siten, että tavarat otetaan sokkona säkistä, jolloin nuori joutuu kehittämään projekti-ideaansa ensimmäisestä mielikuvastaan. Kaisaniemessä kaikki tavarat olivat esillä, jolloin osallistuja valitsee niistä hauskimman tai mieleisimmän. Visuaalisuus pääsee liikaa ohjailemaan harjoituksen kulkua, joten mielikuvituksen käyttöön haastaminen saattaa jäädä vähäisemmäksi. Yksinkertaistimme myös harjoitusta niin, ettei yksittäisen nuoren tarvitse heti miettiä projekti-ideaa vaan vain keskittyä mielikuviin, joita esine herättää. Nämä mielikuvat yhdistetään parin kanssa projekti-ideaksi ja esitellään muulle ryhmälle. Tämä versio vaatii paljon selittämistä työntekijän puolelta, mutta on mielestämme selkeämpi.

6.2 Projektiäänestys

Tämä harjoitus on perinteinen äänestys, jossa nuoret tutustuvat muiden nuorten Homa-rahalla tekemiin projekteihin ja äänestävät niistä mielestään parhaan. Äänestyksen voi toteuttaa messuständillä tai järjestää esimerkiksi koulun ilmoitustaululla. Nuorten Akatemian yhteistyökumppaneilta on mahdollista saada palkintoja joita arvotaan vastanneiden kesken. Ajatus äänestyksestä oli Nuorten Akatemiolla jo valmiina ja he ovat suunnitelleet sekä valmistaneet projektitauluja, joissa esitellään lyhyesti nuorten tekemiä projekteja

6.2.1 Projektiäänestyksen käytännön kokeilu

Teimme käytännön kokeilun äänestyksestä Päivän projekti-harjoituksemme ohella Demi-päivässä 26.9.2009. Tapahtumapaikkana oli Taideteollisen korkeakoulun yhteydessä sijaitseva mediakeskus Lume. Demi-päivä oli Nuorten Akatemian uuden yhteistyökumppanin Demi-lehden järjestämä messutapahtuma 13-16-vuotiaille tytöille. Tapahtumaan saapui tyttöjä ympäri Suomen ja he olivat paikalla klo 11.30-17.00. Päivän aikana tytöt osallistuivat erilaisille luennoille sekä hius- ja meikkistudioihin, joiden välissä heillä oli mahdollisuus tutustua messutyypillisesti eri ständeille. Paikalla oli meidän

lisäksemme tuote-esittelijöitä esimerkiksi Revlonilta ja L’Orealilta sekä järjestöjä kuten Plan.

KUVIO 2. Projektitaulut esillä Demi-päivänä.

Äänestyksessä oli tuolloin palkintona Nuorten Akatemian toisen yhteistyökumppanin Funky Homo Sapiensin korupaketteja. Päivän aikana huomasimme esillä olleiden tuotepalkintojen houkuttelevan yleisöä erittäin tehokkaasti ja usea nuori oli halukas osallistumaan arvontaan. Projektitaulut olivat esillä seinällä (kuvio 2) ja toiset kappaleet kansiossa pöydällä. Tiina Etelämäki oli valikoinut tapahtumaa varten kymmenen taulua nimenomaan tyttöjä silmällä pitäen. Otsikkoina olivat esimerkiksi ”Keväthäät” ja ”Tyttöjen elokuvailta”. Arvontalipuissa kysyttiin nimeä, sähköpostiosoitetta sekä vastaajan halukkuutta liittyä Nuorten Akatemian sähköpostilistalle ja saada jatkossa tietoa Hommaan liittyen. Vastauksia tuli noin 300 ja tuotepalkintokasseja arvottiin kolme kappaletta.

6.2.2 Projektiiänestyksen innostavuus

Sosiokulttuurisen innostamisen metodologiset askeleet määrittävät, että innostavaa toimintaa suunniteltaessa tulee toiminta perustaa osaltaan myös luottamukseen nuorten

halusta ja kyvystä organisoitua tekemään yhdessä. Innostavaa työtä tehdään silloin kottamalla ja vahvistamalla tietoisuuden tasoa. (Kurki 2000: 96-98.) Projektitaulut antavat nuorille tietoa siitä mitä Homma-rahalla voi tehdä. Nuoret joilla jo mahdollisesti on kehittymässä oleva idea projektista voivat muiden nuorten projekteihin tutustumalla saada lisävarmuutta omansa toteuttamiseen. Projektinsa jo tehneet nuoret toimivat innostajina niihin tutustuville, sillä ovat jo tehneet muutoksen mahdolliseksi omassa ympäristössään. Nuorten oma tekeminen toimii siis innostavana esimerkkinä muille.

Työntekijä mahdollistaa tiedon välityksen nuorten välillä innostajan roolissa (Kurki 2000: 81). Työntekijä pyrkii herättämään keskustelua nuorten kanssa projekteista ja mainostaa Hommaa. Nuorten on helpompi vastaanottaa Homma-raha aitona mahdollisuutena omien ajatustensa toteuttamiseen, kun se esitellään jo nuorten kesken toimivana konseptina. Projektitauluja voi ottaa mukaan kaikkiin tapahtumiin esimerkeiksi nuorten tekemistä projekteista. Arvontaa ei tarvitse aina sisällyttää mukaan ja Demi-päivänä se vei paljon huomiota Päivän projekti-harjoitukseltamme, josta kerromme seuraavaksi. Arvonnan ollessa mukana palkinto motivoi nuoria tutustumaan projektitauluihin ja samalla Nuorten Akatemian toiminta tulee tutummaksi.

6.3 Päivän projekti

Samaisessa Demi-päivässä, jossa kokeilimme äänestyksen toimivuutta, testasimme myös Päivän projekti-harjoitustamme. Nuorten Akatemian taholta esitettiin toivomus, että suunnittelemiemme harjoitusten puitteissa nuoret pääsisivät tekemään itse jotain mukavaa, jossa heidän luovuutensa pääsisi myös esiin. Ideoidessamme harjoituksia ja valmistautuessamme Demi-päivää varten saimme ajatuksen, että haluaisimme nähdä nuorten tekemää taidetta.

6.3.1 Päivän projektin synty

Taide on yksi sosiokulttuurisen innostamisen keskeisiä menetelmiä ja sen avulla edesautetaan monien inhimillisten kykyjen kehittymistä. Innostamisen kulttuurinen ulottuvuus painottaa luovuuden ja ilmaisun taitojen kehittymistä ja korostaa taiteen eri muotojen merkitystä innostavassa työssä. (Kurki 2006: 154.) Keskusteluissamme listasimme ideoita meille tutuista toiminnoista jotka lähtevät luovuuteen innostavasta nä-

kökulmasta. Huomasimme kuitenkin, että Demi-päivän tapaisessa messutilanteessa olisi hyvin vaikeaa saada järjestetyksi varsinaista taiteellista toiminnallista tekemistä, jossa nuoret pystyisivät toiminnan kautta pohtimaan omia projekti-ideoitaan. Messutilanteet ovat hyvin nopeatempoisia ja yleisö kulkee ständiltä toiselle sen enempää tutustumatta valtavaan tarjontaan, ellei ständillä ole jotain huomiota herättävää.

Näitä elementtejä pyörittelimme keskusteluissamme, kunnes saimme ajatuksen taide-näyttelystä. Järjestäisimme messuständille näyttelyn, jonka nuoret itse kokoaisivat messupäivän aikana. Näyttely olisi näkyvä katseenvangitsija ja herättäisi uteliaisuuden. Tätä ajatusta kehitellessämme ymmärsimme, että näyttely on itsessään jo projekti ja päädyimme kutsumaan sitä työnimellä ”Meidän projekti”. Samalla taidenäyttely toimisi esimerkkinä nuorille siitä, millainen projekti voi olla. Näin saimme idean tavasta lähestyä nuoria messuilla: ”Haluatko osallistua meidän projektiin?”. Lause sisältää oikean määrän informaatiota herättämään uteliaisuutta sekä Homman avainsanat: osallistuminen ja projekti. Ständillä saisi itse tehdä taideteoksen, joka jäisi paikalle osaksi näyttelyä. Nuoret pääsisivät osallistumaan ja taiteilun ohessa olisi helppo herättää keskustelua nuorten omista projekti-ideoista ja niiden mahdollisesta toteutuksesta Homma-rahalla.

Taideteosten materiaalit täytyi miettiä tarkkaan. Niiden tulisi olla helposti kuljetettavia, edullisia, ne eivät saisi sotkea ja niistä tulisi pystyä mahdollisimman nopeasti tekemään jotain. Päädyimme muovailuvahaan, sillä se täytti kaikki kriteerit. Mietimme myös yksinkertaista paperia, johon voisi tusseilla piirrellä kuvia. Tämän ajatuksen kuitenkin jätimme tällä kertaa, sillä muovailuvaha on näyttävämpää ja antaa hieman enemmän haastetta. Aluksi ajatuksenamme oli, että tytöt jatkaisivat yhtä isoa tuotosta ja toisivat sitä kautta yhteiseen taideteokseen oman panoksensa. Päädyimme kuitenkin siihen, että halutessaan he saisivat tehdä oman yksittäisen teoksen, joista päivän aikana koostuisi taidenäyttely.

Tekemään haastaminen auttaa nuoria huomaamaan kyvykkyytensä ja nostaa esiin taitoja, jotka ovat jo olemassa, mutta joita ei vielä ole tiedostettu. Innostaminen kasvatuksellisenä toimintana ymmärretään nuoren auttamiseksi toteuttamaan itseään ja elämään täydesti kaikilla olemassaolon tasoilla. (Kurki 2000: 41-44.) Harjoituksemme pyrkii herättelemään nuorten luovuutta haastamalla heidät ilmaisemaan itseään. Ilmaisemalla sen hetkistä tilaansa taiteen avulla, nuoret ilmentävät toimijuuttaan ja uskaltavat asettaa

itsensä arvostelun kohteeksi. Tässä he tekevät tietoisien valinnan ja toteuttavat vapautaan, mikä edistää nuorten tietoisuuden kehittymistä. (Kurki 2007: 202-204.) Luovuuteen herättelemällä tuetaan nuorten persoonan kehittymistä ja autetaan rakentamaan identiteettiä. Taideteos voi olla mitä vain ja mitä erilaisempia teoksia nuoret tekevät, sitä enemmän he näkevät kuinka omaperäisiä ajatuksia heillä sekä muilla taiteilevilla nuorilla on. Nuorille annettiin myös mahdollisuus jatkaa jo tehtyjä tuotoksia oman mielensä mukaan tai liittää oman tuotoksensa osaksi suurempaa kokonaisuutta. Valtaosa tytöistä halusi kuitenkin tehdä oman yksittäisen teoksensa.

Kannustamalla nuoria omaan tekemiseen, he voivat huomata pystyvänsä omalla aktiivisuudellaan edistämään muutosta omassa ympäristössään. Innostavalla työllä tuetaan sosiaalisten prosessien liikkeelle lähtemistä (Kurki 2000: 24). Messuständillä ei maailmaa muuteta, mutta taidenäyttelyyn teoksensa tekevät nuoret tulevat osaksi taiteilijoiden ryhmää ja osallistuvat jo yhteen projektiin. Innostamisen keskeisiä tavoitteita on, että nuoret tulisivat tietoisiksi roolistaan yhteisössä ja huomaavat kuinka heidän toimintansa liittyy laajempaan yhteisölliseen toimintaan (Kurki 2000: 19-21). Osallistumalla näyttelyyn nuorille jää kokemus osallistumisesta suuremman ryhmän toimintaan. Ryhmän muita jäseniä ei välttämättä tavata, mutta heidän tekemänsä taideteokset edustavat heitä. Nuorten tehdessä itse he huomaavat pystyvänsä luomaan jotain uutta. Tämä edistää innostamisen lopullista tavoitetta, jossa nuoret kykenisivät itse arvioimaan ja valitsemaan tietoisesti elämänsä suunnan.

6.3.2 Päivän projektin käytännön kokeilu

Osallistuimme tällä konseptilla Demi-päivään ja koimme harjoituksemme toimivan oikein hyvin. Tiina Etelämäki Nuorten Akatemiasta oli mukana ja hän oli tuonut runsaasti erivärisiä muovailuvahoja. Alkupäivästä tuntui, että tuote-esittelyt sekä ilmaisnäytteet kiinnostivat nuoria enemmän kuin meidän ständimme. Pöydällemme ilmestyi muovailuvahateoksia tasaiseen tahtiin ja loppua kohden yhä enemmän. Teosten lisääntyessä huomasimme samojen tyttöjen palaavan takaisin katsomaan ”mitä teokselle kuuluu” ja onko joku toinen jatkanut heidän omaa tuotostaan. Samalla tytöt toivat kavereita niitä tarkastelemaan ja usein kaveritkin tekivät omia teoksia. Pöydälle syntyi pääjalkaisia, kukkia, kenkiä ja erilaisia eläimiä. (kuvio 3)

KUVIO 3. Demi-päivän taidenäyttelyä

Ständillä houkuttelimme tyttöjä osallistumaan projektiimme ja teimme itsekin muovailuvahateoksia. Varsinkin alkupäivästä, kun pöytä oli vielä tyhjä, koimme nuorten olevan arkoja aloittamaan taiteilua ilman esimerkkejä ja muiden teosten tuomaa turvaa. Kävi niin, että toinen meistä oli koko ajan pöydän ääressä muovailemassa tyttöjen kanssa ja herättelemässä keskustelua Nuorten Akatemiasta sekä Homma-rahasta. Nuoret olivat vastaanottavaisia, mutta meille jäi kuva, että projektinäkökulma jäi kivan tekemisen alle. Tämä vaatii työntekijältä taitoja keskustella nuorten kanssa, jotta Nuorten Akatemian sanoma välittyy paremmin.

Toiminta on innostamisen perinteisin taso ja harjoitusta suunniteltaessa mietimme kuinka saisimme siitä sellaisen, että myös työntekijä innostuisi toiminnasta. Innostaa ei voi ellei ole itse innostunut. Kun innostaja toimii nuorten kanssa, syntyy vuorovaikutusta myös innostajan ja ryhmän välillä. Tällöin innostajan omat asenteet, odotukset, uskomukset sekä persoonalliset piirteet ovat innostamisen kannalta tärkeitä, koska ne heijastuvat myös toiminnassa. (Kurki 2007: 210-211.) Omasta kokemuksestamme tämän harjoituksen kanssa voimme sanoa, että muovailu on hauskaa ja jo se innostaa työntekijää

tekemään nuorten kanssa. Innostajan oma luovuus, joustavuus, ilmaisun herkkyyks keskusteluissa ja kyky omistautua toimintaan vaikuttavat nuoriin ja nämä joko kokevat yhteenkuuluvuutta työntekijän kanssa tai vetäytyvät tilanteesta. Työntekijän vastuulle jää luoda ilmapiiri, jossa nuoret kokevat itsensä ilmaisun turvalliseksi. Tämä vaatii työntekijältä paljon, mutta on myös osa ammatillisuuteen kuuluvaa työtettä.

6.3.3 Päivän projektin arviointia

Hioessamme harjoitusta kansiota varten päätimme ensimmäiseksi muuttaa sen nimen. ”Meidän projekti” ei vastannut nuorten oman tekemisen näkökulmaa, vaan sai harjoituksen kuulostamaan yksinomaan sen suunnittelijoiden projektilta, jossa nuoret altistetaan vain sen osaksi eikä aktiivisiksi toimijoiksi. Täten nimesimme sen ”Päivän projektiksi”. Harjoitus tapahtuu yhden messupäivän aikana. Sillä on alku ja loppu aivan kuin oikealla projektillakin.

Sovellusehdotuksena kirjasimme kansioon myös ajatuksen paperista ja tusseista, sillä ajattelimme, että muovailuvaha ei välttämättä toimi jokaisessa tapahtumassa. Piirtämällä saavutetaan kuitenkin samat tavoitteet kuin muovailuvahallakin. Nimesimme sen graffitiseinäksi. Päivän projektille voi myös antaa nimen jos tapahtumalla on erityinen teema. Kansioon listasimme ehdotukseksi vain ”Minun kaupunkini”, mutta harjoitusta vetävä työntekijä voi nimetä projektin tilanteen mukaan. Harjoitus on sovellettavissa myös työpajaa varten jolloin nuorten ryhmä voi suunnitella täysin oman taidenäyttelynsä.

6.4 Demi-päivän arviointia

Emme pysty arvioimaan vetikö Demi-päivänä enemmän yleisöä taidenäyttelymme vai Projektiäänestys. Arvioidessamme tapahtuman antia totesimme ständillä olleen liikaa toimintaa. Äänestyksen kautta Nuorten Akatemia sai paljon nimiä sähköpostilistaansa ja me pystyimme hiomaan harjoitustamme sekä saimme lisää kokemusta messukäyttäytymisestä. Liika toiminta vaatii työntekijöiltä liikaa selittämistä eikä messuyleisö välttämättä malta kuunnella pitkiä puheita. Mahdollisimman yksinkertainen konsepti on tehokkain. Työntekijällä tulee olla mielessään selkeä järjestys siitä, kuinka yleisöä lähestyy. Oma lähestymistapamme ”Haluatko osallistua meidän projektiin” toimi aloituksena

hyvin. Ständillämme oli kuitenkin kaksi selittämistä vaativaa toimintaa ja koimme tämän aiheuttavan työntekijälle epävarmuutta siitä, kumpaa painottaa. Saimme kuitenkin testattua onnistuneesti kahta kansioon päätynyttä osiota mikä on tärkeintä kansion harjoitusten toimivuuden kannalta.

Ständiä valmistellessamme emme kiinnittäneet tarpeeksi huomiota sen logistiseen toimivuuteen. Mietimme kyllä, mistä suunnasta tytöt tulisivat ja miten esimerkiksi tuotepalkinnot kannattaisi sijoittaa. Olimme saaneet tuotepakettien lahjoittaneelta Funky Homo Sapiensilta näyttävän äänestyslaatikon, jonka halusimme laittaa näkyvästi esille. Ständi toimi visuaalisesti ja tytöt kiinnittivät huomiota tuotepalkintoihin, kuten olimme odottaneetkin. Olimme kuitenkin sijoittaneet muovailuvahanäyttelyn äänestyspisteen ja projektitaulujen väliin. Tytöt joutuivat siis etsimään äänestyslaatikkoa muovailuvahanäyttelyn takaa. Demi-päivän ständin logistisen heikkouden takia lisäsimme lopullisen kansion johdantoon muistutuksen siitä, että ständin toimivuuteen ja mahdollisten eri toimintapisteiden sijoitteluun kannattaa kiinnittää huomiota.

Demi-päivän aikana tytöille oli moneen kertaan varattu aikaa tutustua messuosastoon. Päivän alussa osallistujat olivat pitkälti ilmaisia näytteitä jakavilla ständeillä. Loppupäivää kohden ilmaisnäytteet oli kerätty, jolloin Nuorten Akatemian toiminnallinen messuständi tarjosi tytöille tekemistä esimerkiksi hiusstudioon pääsyn odottamisen ajaksi. Toiminnalliset harjoitukset toimivat Demi-päivän tyyllisillä messuilla hyvin. Toisen tyyppisillä messuilla, joissa ständit ovat pääosassa, messuväki ei välttämättä ole motivoitunut itse osallistumaan toiminnallisen ständin ja sitä kautta messujen rakentamiseen.

Demi-päivänä Nuorten Akatemian ständi sai paljon kehuja muun muassa muilta messuilla työskenteleviltä. Päivän aikana tyttöjä myös haastateltiin ja kuvattiin paljon Nuorten Akatemian ständin läheisyydessä. Toiminnallisuus ja visuaalisuus saivat paljon kiinnostusta ja monet tulivat ihailemaan ständiä juuri sen erilaisuuden takia. Demi-päivästä kirjoitettiin Nuorten Akatemian omille nettisivuille, jolloin kuvat muovailuvahateoksista olivat myös esillä. Ständin visuaalisuuteen panostaminen oli siis kannattavaa.

6.5 Ideaseinä

Meitä oli Nuorten Akatemian taholta pyydetty osallistumaan Haagan ammattikoulun Amis-päiville 1. ja 3.12.2009, joiden tarkoituksena oli pitää messut koulussa. Messupäiviä olisi kaksi ja pääsisimme testaamaan eri harjoituksia kumpanakin päivänä. Suunnittelimme messupäivien toimintaa marraskuun puolivälissä ja päätimme käyttää ajatustamme graffitiseinästä. Se on kuitenkin vain variaatio muovailuvahanäyttelystä, joten tarvitsimme siihen uuden näkökulman.

6.5.1 Ideaseinän synty

Ajatus paperista johon raapustella oli kuitenkin tyydyttävä ja olimme jo aiemmin tulleet siihen tulokseen, että nuoria tulisi lähestyä mahdollisimman yksinkertaisella ja puhuttelevalla tavalla. Kansion harjoitusten tulisi herätellä nuoria miettimään omia unelmiaan ja nimenomaan tekemään yhdessä. Tältä pohjalta kehitimme ajatuksen, että nuoret voisivat kirjoittaa ajatuksiaan. Kirjoitetut ajatukset jäisivät paperille antamaan ajattelemisen aihetta muille. Meidän tulisi vain keksiä sopiva kysymys, joka haastaisi nuoret miettimään kuinka omaan arkeen saisi lisää väriä tekemällä yhdessä kavereiden kanssa.

Kirjasimme ylös erilaisia teemoja, jotka liittyvät nuoruuden ikävaiheeseen ja huomasimme esimerkiksi joululoman olevan tulossa. Loma-ajat ovat nuorille täysin vapaata aikaa ja kavereiden kanssa tekeminen on hyvä tapa viettää sitä. Tältä pohjalta kehitimme kysymyksiä kuten: ”Mitä kuuluu täydelliseen iltaan?”, ”Mitä sitten kun kinkut on syöty?” ja ”Mitä voitais tehdä, että olis kivempaa?”. Huomasimme loma-aikoja painottavan teeman olevan hyvä juuri ennen lomaa, mutta jotta kansioon laitettava harjoitus olisi käytettävissä muinakin aikoina, päätimme koettaa näistä viimeistä. ”Mitä voitais tehdä, että olis kivempaa?” sisältää yhdessä tekemisen näkökulman ja haastaa nuoren heräämään tietoisuuteen tilanteestaan. Kieli on puhekieltä, jotta siihen voisi vastata epämuodollisemmin. Halusimme kirjoittaa kysymyksen nuorten nähtäville, jolloin heidän tehtäväkseen jäi vastata kysymykseen. Tämä helpottaa työntekijöiden työskentelyä ständillä, koska heidän ei tarvitse toistaa kysymystä useaan kertaan samalle nuorelle. Nuoret muistavat ja pystyvät vastaamaan kysymykseen helpommin, kun se on näkyvillä.

Sosiokulttuurisessa innostamisessa lähdetään liikkeelle innostettavan arkipäivästä ja sen kriittisestä analysoinnista. Todellisuus on tunnettava, ennen kuin sitä voi muuttaa. Innostettavalta kysytään miksi todellisuus on sellainen kuin se on ja suunnataan katse tulevaisuuteen. (Kurki 2006: 153-154.) Harjoituksessamme nuoret haastetaan tutkimaan todellisuuttaan, analysoimaan sitä ja luomaan todellisuuteen pohjaava utopia, jota lähteä tavoittelemaan. Kun nuoret pohtivat mitä kavereiden kanssa voisi tehdä, jotta arjesta tulisi ”kivempaa”, he analysoivat todellisuuttaan uudella tavalla.

Tästä pohdinnasta syntyy mahdollisesti ajatus, jonka nuoret kirjoittavat paperille. Se on heidän unelmansa (utopiansa). Harjoitus ei haasta etsimään välineitä sen saavuttamiseen, mutta työntekijä joko esittelee Homma-rahaa tai vain antaa nuorille esitteen, jossa on tarvittava tieto. Näin nuoret eivät koe, että heitä painostetaan liikaa keksimään saman tien joku projekti jonka toteuttaa. Haaste esitetään hienovaraisesti ja nuoret saavat itse määritellä innostumisen asteensa.

Kirjoittaessaan ajatuksensa paperille messutilanteessa nuoret osallistuvat toimintaan, jossa vuorovaikutus tapahtuu epäsuorasti muiden nuorten kanssa. Ajatukset ovat vapaasti luettavissa ja niistä voi ottaa vaikutteita omiin pohdintoihin. Näin nuoret, jotka käyvät messuständillä, osallistuvat tiedostamattaan sosiaaliseen kanssakäymiseen. Paperille kirjoittaminen ei sinänsä tuo nuoria yhteen mikä olisi innostamisen kannalta merkityksellisempää, mutta messutilanteen puitteissa se riittää luomaan sosiaalisen ulottuvuuden, jossa mahdollistetaan ajatustenvaihtoa pienessä mittakaavassa. Tämä herkistää nuoria pohtimaan ympäristöään ja laajentamaan tietoisuuttaan. Nuori käy läpi kiinnostuksen kohteitaan, jotka kokee oman elämänsä kannalta merkityksellisiksi ja arvokkaiksi. Ehkä tämä herättää tarpeen saada lisää tietoa itsestään ja ympäröivästä todellisuudesta.

Jäimme kuitenkin miettimään millä keinoin voisimme vielä vahvistaa harjoitusta, jotta nuoret motivoituisivat paremmin vastaamaan kysymykseen. Yleisimmin messuständeillä käytetään yleisönvetäjinä ilmaisnäytteitä tai yksinkertaisimmillaan kulhoa karamelleja. Käydessämme itse nuorina messuilla ne olivat keskiössä ständin kiinnostavuudessa. Meidän tulisi ikään kuin maksaa nuorelle tämän ajatuksesta, joten mieleemme palasi vanha sanonta ”Penni ajatuksesta”. Lause sopii täydellisesti Homma-rahaman ideaan, jossa nuoret saavat rahaa itse ideoimiinsa projekteihin. Tarjoaisimme nuorille suklaarahoja

jokaisesta heidän paperille kirjoittamastaan ajatuksesta ikään kuin Homma-rahamen etumaksuna. Samalla saimme hyvän lauseen jolla lähestyä nuoria messuilla. Näistä mietteistämme kehittyi myös Pyykkinaru-harjoituksemme, josta kerromme seuraavassa osiossa.

6.5.2 Ideaseinän käytännön kokeilu ja arviointi

Ideaseinää kokeilimme ensimmäisenä messupäivänä Haagan ammattikoulun tiloissa 1.12. Käytössämme oli kaksi pöytää, joista toiselle teippasimme papereita suureksi ”seinäksi” ja kirjoitimme otsikoksi ”Penni ajatuksesta”. Alle kirjoitimme kysymyksen ”Mitä voitais tehdä, että olis kivempaa?”. Toiselle pöydälle asetimme kulhon suklaarahjoja sekä Nuorten Akatemian esitemateriaalia. Messuilla oli näytteilleasettajia esimerkiksi Metalliliitosta, Tyttöjen talosta ja Hartwallilta. Tapahtuman oli pääasiassa järjestänyt koulun opiskelija, joka oli käynyt Nuorten Akatemian järjestämän projektikoulutuksen. (kuvio 4.)

KUVIO 4. Ideaseinän kokeilua Amis-päivillä 1.12.2009.

Ideaseinä toimi mielestämme parhaiten kokeilemistamme harjoituksista, sillä nuoret jäivät miettimään kysymystä hyvinkin pitkäksi aikaa. Suklaaraha toimi motivoivana elementtinä ja paperille kertyi ajatuksia kohtuullinen määrä. Ohi kulkevat nuoret pysähtyivät esimerkiksi kysymään, saako suklaarahoja ottaa ja näin saimme heihin kontaktin. Jouduimme kuitenkin myös houkuttelemaan nuoria osallistumaan ja esimerkiksi lounasaikana ohikulkeva jono ruokalaan toimi hyödyllisenä väylänä. Muutama poika jäi pohtimaan kysymystä ständimme läheisyyteen moneksi minuutiksi vilkuillen suuntaamme. Messut olivat pienet ja yleisöä oli vain välituntien ja ruokatauon aikana, mutta kaiken kaikkiaan olimme erittäin tyytyväisiä päivän antiin. Harjoituksen ajatus on tarpeeksi yksinkertainen eikä vaadi messutilanteessa liikaa selittämistä. Suklaarahan saadaksesen tulee tuottaa toimintaa, jota kiireisin messuyleisö saattaa karsastaa, mutta ne jotka jäävät vastaamaan haastetaan pohtimaan hyvinkin syvällisiä asioita.

Vaikka harjoitus on helposti ja yksinkertaisesti selitettävissä, se pitää kuitenkin kertoa kullekin osallistujalle erikseen. Jos nuori kävelee ständin ohi, ei hän saa tietoa Nuorten Akatemian toiminnasta yhdellä silmäyksellä. Työntekijältä tämä vaatii nuorten houkuttelua ständille sekä siellä tapahtuvan toiminnan esittelyä. Varsinkin jos työntekijöitä on vain yksi, saattaa osa nuorista kävellä ohi, jolloin tieto jää saamatta. Ständille tuleminen edellyttää siis paitsi houkuttelua, myös nuorten omaa kiinnostusta. Ensimmäisenä Amispäivänä koimme kuitenkin, että ne nuoret jotka ständille pysähtyivät, olivat aidosti kiinnostuneita Nuorten Akatemian toiminnasta.

6.6 Pyykkinaru

Tätä harjoitusta kokeilimme Amis-päivien toisena messupäivänä 3.12.2009. Tapahtumapaikkana toimi Haagan ammattikoulun toimipiste Myllypurossa. Kehitellessämme Ideaseinää, tuli mieleemme oman koulumme käytävällä koko syksyn roikkunut naru, johon ohikulkijat voivat lisäillä roikkumaan papereita, joihin ovat kirjoittaneet ajatuksiin, runojaan tai piirtäneet. Koimme ajatuksen sopivan kansion tavoitteisiin ja lähdimme kehittämään sitä eteenpäin.

6.6.1 Pyykkinarun synty ja käytännön kokeilu

Pyykkinarun periaate on lähes sama kuin Ideaseinässä. Nuoret voivat kirjoittaa vastauksensa kysymykseen ajatuspaperille ja ne voidaan koota roikkumaan pyykkinarulle kaikkien nähtäville. Ideana oli, että nuoret voisivat vaihtaa ajatuspapereita. Löytäessään ajatuksen, joka heitä miellyttää, he voivat viedä paperin mukanaan jos kiinnittävät sen tilalle uuden. (kuvio 5)

KUVIO 5. Pyykkinarun kokeilua Amis-päivillä 3.12.2009.

Testasimme pyykkinarua tällä idealla Amis-päivillä, eikä se mielestämme toiminut messutilanteessa ollenkaan. Pyykkinaru on näyttävä, mutta ajatustenvaihto-idea osoittautui liian monimutkaiseksi. Narulle kiinnitettävät paperit vaativat nuorilta liikaa ajatustyötä niin lyhyeen vuorovaikutustilanteeseen ja meidän piti selittää liikaa. Olimme liittäneet harjoitukseen myös ”Penni ajatuksesta”- idean, joka osaltaan monimutkaisti harjoitusta. Nuoret olivat haluttomia osallistumaan, mikä saattoi osaltaan johtua siitä, että oli jakson viimeinen päivä ja kaikki halusivat vain nopeasti kotiin. Olimme itse myös väsyneitä ja haluttomia houkuttelemaan nuoria kovin aktiivisesti, koska harjoitus oli liian sekava. Jouduimme siis kehittämään siihen uuden näkökulman.

6.6.2 Kehittäminen käytännön kokemusten pohjalta

Nuorten Akatemian taholta toivottiin, että tuottaisimme harjoituksen, joka olisi helposti vedettävissä kouluissa esimerkiksi koulun opettajien toimesta. Omassa koulussamme Sofianlehdonkadulla naru oli roikkunut paikoillaan koko lukuvuoden. Yhdistimme nämä kaksi elementtiä Pyykkinaru-harjoituksessa. Opettaja voi kiinnittää narun seinälle ja vetää esimerkiksi askartelutunnin, jonka aikana askarrellaan narulle ajatuslappuja. Nuoret voivat kirjoittaa lapuille esimerkiksi kehittämisideoita koulun toimintaan. Jos naru voi olla paikoillaan koulun seinällä pidemmän ajan, voi siihen kiinnitellä ajatuslappuja koko ajan. Näin lappujen esteettiseen puoleen voi panostaa enemmän ja narusta tulee myös koriste. Mikäli narulle kertyy ajatuksia koulun kehittämiseen, voi koulu ottaa näistä ajatuksista kehittämisideoita ja pyrkiä parantamaan toimintaansa. Näin edistetään Nuorten Akatemian tavoitetta saada koulujen opetussuunnitelmaan lisää nuorten oman tekemisen näkökulmaa.

Tässä muodossaan harjoitus täyttää kaikki kolme sosiokulttuurisen innostamisen rakenteelliset ulottuvuudet. Keksimällä ja kirjoittamalla ajatuslapuille kehittämisideoita koulun toimintaan, nuoret ottavat kantaa koulun sisäisen yhteisön toimintamalleihin ja toteuttavat näin sosiaalista ulottuvuutta. Ehdotuksillaan nuoret voivat pyrkiä vaikuttamaan yhteisön laadulliseen muutokseen. Nuoret haastetaan, kuten Ideaseinä-harjoituksessakin, analysoimaan todellisuutta ja katsomaan tulevaisuuteen. Näin toteutetaan innostamisen pedagogista ulottuvuutta, missä nuoret tarkastelevat asenteitaan, asettavat kouluympäristön kritiikin alle ja ehkä keksivät keinoja, joilla kehittää sitä. Homma-rahaa voi saada myös koulun sisällä toteutettaviin projekteihin, joten nuorilla on sen myötä mahdollisuus toteuttaa ajatuksiaan. Askartelemalla ajatuslappuja toteutetaan innostamisen kolmatta eli kulttuurista ulottuvuutta, joka painottaa nuorten luovuuden ja itsensä ilmaisun kehittymistä. Askartelu on taiteeseen ja tekemiseen perustuva menetelmä, joka tässä yhteydessä täydentää harjoituksen innostavan luonteen.

6.7 Mielikuvaharjoitus

Ajatus käyttää mielikuvia harjoituksen pohjana lähti lokakuun 2009 lopussa käydyistä keskustelusta, jossa pohdimme kuinka saisimme kansion harjoituksista mahdollisimman puhuttelevia. Olimme aiemmin keskittyneet mielestämme liikaa konkreettiseen tekemi-

seen ja halusimme syventää nuorten omien unelmien pohtimisen näkökulmaa. Kuinka herättäisimme nuoret ajattelemaan omaa todellisuuttaan uudella tavalla? Innostuakseen oman projektin toteuttamisesta nuorten tulisi kokea olevansa toimijoita omassa yhteisössään ja pystyvän kehittämään sitä yhdessä. Löytyisikö koulumaailmasta tai vapaaajalta joitain kehittämiskohteita, joita nuoret voisivat yhdessä ratkaista? Homman avulla tehtäviä projekteja voi toteuttaa niin koulussa kuin vapaa-ajallakin, joten päädyimme ajatukseen harjoituksesta, jossa nuoret joutuisivat pureutumaan arkipäivän todellisuuteen ja keksimään siihen kehittämiskohteita tutun ympäristön ja tuttujen tilanteiden kautta.

6.7.1 Mielikuvaharjoituksen synty

Sosiokulttuurisen innostamisen tavoitteena on pyrkiä muutokseen nykyisyyden tulkinnan kautta. Nuoret ovat toimijoita siinä kulttuuris- historiallisessa ympäristössä missä ovat kasvaneet ja kehittyneet. Tarkastelemalla tätä ympäristöä nykyisellään, nuoret voivat löytää mahdollisuuksia vakiintuneiden mallien muuttamiseen ja saavat mahdollisuuden kehittää omaa kulttuuriaan. Innostaminen näkee nuoret itse muutoksen agentteina, jotka kehittävät tietoisuuttaan vuorovaikutuksessa todellisuuden kanssa. Nuoria on muistutettava omasta roolistaan ympäristössään ja mahdollisuudesta muuttaa sitä. Heidät on saatava eläytymään omaan todellisuuteensa, jotta heidän olisi mahdollista tulkita sitä toisin kuin tähän asti. (Kurki 2000: 88-92.)

Saadaksemme nuoret pohtimaan ympäröivää todellisuuttaan kirjoitimme kaksi mielikuviin pohjaavaa tarinaa, jotka pyrkivät herkistämään nuoria ympäristönsä tarkkailuun. Keskityimme siihen mitä ympäristössä on ja kuinka tyytyväinen nuori siihen on. Työntekijä lukee tarinan, jonka aikana nuoret sulkevat silmänsä ja keskittyvät työntekijän kuvailemiin tapahtumiin. Kehitimme kaksi tarinaa, joista toinen sijoittuu kouluun ja toinen vapaa-ajalle. Ensimmäisessä kuvaillaan koulumatkaa ja koulupäivää. Nuoret kiinnittävät tarinan kuluessa huomiota koulumatkan kulkuun ja koulun sisäiseen maailmaan. Tarina pyrkii saamaan nuoret asettamaan kouluympäristön kritiikin alle. Tarinan kuluessa työntekijä pitää taukoja, jotta mielikuviin pääsee keskittymään perusteellisesti. Lopuksi nuoret haastetaan pohtimaan koulupäivän kulkua ja kysytään haluaisivatko he muuttaa jotain.

Toinen tarina sijoittuu koulupäivän iltaan. Nuori on juuri tullut koulusta ja lähtee ystävänsä kanssa viettämään aikaa ulos. Ystävällä on ongelmana tekemisen puute. Tässä tarinassa fokus on yhdessä tekemisessä vapaa-ajalla. Nuoret haastetaan pohtimaan miten he voisivat yhdessä tekemällä parantaa vapaa-aikansa kulkua. Olemme hioneet tarinoita lokakuun lopusta lähtien ja kansioon päätyneet versiot ovat liitteenä Mielikuvaharjoituksen ohessa. Tarinat ovat hyvin yleisluontoisia, sillä niiden tulee puhutella mahdollisimman laajaa joukkoa nuoria. Pyrimme myös pitämään ne lyhyinä ja hyvinkin stereotyyppisinä, jotta nuoret voivat liittää stereotyyppioihin omia mielikuviaan ja ehkä jopa provosoitua niistä.

Työntekijän vastuulle jää lukea tarinat rauhalliseen sävyyn ja pitää taukoja, jotta nuoret voivat rauhallisesti syventyä mielikuviinsa. Tätä auttamaan olemme kirjanneet tekstiin taukojen paikat. Vetäjä itse määrittää tilanteen mukaan kuinka taukoja käyttää. Tukiesaan nuorten luovuutta tulee innostavan työntekijän ottaa käyttöön omansa (Kurki 2007: 209).

Harjoitus jatkuu niin, että jokainen nuori kirjoittaa yhden ongelmakohdan ympäristöstään paperille ja kaikki paperit kiinnitetään seinälle osallistujien nähtäville. Aluksi ajatelimme, että nuoret jaettaisiin ryhmiin heti tarinan jälkeen, mutta viime hetkellä päädyimme tähän, jotta nuoret näkisivät jo tässä vaiheessa kuinka heidän ajatuksensa korreloivat ryhmän muiden jäsenten kanssa. Paperit jaetaan teemojen mukaan ryhmiin esimerkiksi koulun käytävän puutteiden alle ja nuoret, jotka olivat kirjoittaneet samankaltaisia ajatuksia jatkavat työskentelyä yhdessä. Innostamisen tehtävänä on tukea ryhmäkokemuksia ja ohjata nuoria suhteisiin (Kurki 2007: 220-223). Ryhmäytyminen tapahtuu luontevimmin, kun kaikilla on jo alussa yhteinen intressi. Vaikka kyseessä on vain harjoitus, tulee ryhmän muotoutumista tukea mahdollisimman paljon, jotta työskentely olisi nuorille ongelmatonta eikä kukaan jäisi mielipiteineen yksin.

Seuraavaksi nuoret pääsevät kehittämään yhteisen ratkaisun teemansa ongelmaan keksimällään projektilla. Lopuksi ratkaisut esitellään koko ryhmälle, jotta ajatustenvaihto on mahdollista. Vetäjä herättää laajempaa keskustelua ympäristön kehittämiskohteista, jotta nuoret saisivat käsityksen muiden ajatuksista ja ehkä löytäisivät yhteisiä kiinnostuksen kohteita. On mahdollista, että harjoitus jättää nuorille kipinän yhdessä tekemi-

seen ja näin ollen motivoi ryhmäprosessien liikkeelle lähtemistä. Homma esitellään yhtenä välineenä ympäristön ja yhteisön kehittämiseksi.

6.7.2 Mielikuvaharjoituksen arviointia

Olemme tätä harjoitusta suunnitellessamme pohtineet paljon sen ongelmalähtöisyyttä ja saimme myös Tiina Etelämäeltä kritiikkiä siitä. Harjoituksessa etsitään ongelma-kohtia, mutta painotetaan myös niiden ratkaisumahdollisuuksia. Innostamisen näkökulmasta projektia suunnitellessa lähtökohtana on aina ongelma, johon projektin avulla pyritään löytämään ratkaisu tai helpottaa sitä (Kurki 2000: 120-121). Eräänä innostamisen tavoitteena on nimenomaan auttaa nuoria tiedostamaan ongelmiaan ja olemaan vuorovaikutuksessa toistensa kanssa ongelmien ratkaisemiseksi (Kurki 2000: 23-28). Tältä pohjalta harjoituksemme ongelmalähtöinen näkökulma on perusteltu. Nuoret eivät välttämättä ole tietoisia ympäristönsä mahdollisuuksista ja harjoituksemme pyrkii herkistämään heitä sen kriittiseen tarkkailuun.

Emme ole päässeet kokeilemaan Mielikuvaharjoitusta käytännössä, mutta luotamme sen toimivuuteen saamamme palautteen ja sosiokulttuurisen innostamisen teorian tuoman varmuuden pohjalta. Kehitimme tarinoiden ensimmäisiä versioita eteenpäin Tiina Etelämäen antamien kommenttien pohjalta. Ensimmäiset versiot olivat hänen mielestään liian pitkiä ja niissä oli liikaa kysymyksiä. Tarinoita kehitellessämme olimme listanneet kysymyksiä, joihin halusimme nuorten pureutuvan tarinan edetessä. Hioessamme tarinoita ymmärsimme itsekkin, että suorat kysymykset ovat tarpeettomia ja meidän tulisi keskittyä ympäristön kuvailemiseen, jotta nuoret voivat keskittyä mielikuviinsa.

6.8 Unelmailta

Unelmailta-harjoitus syntyi saman keskustelun tuloksena, kuin Mielikuvaharjoituskin. Halusimme antaa nuorille mahdollisuuden tehdä itse mahdollisimman paljon ja tarkastella omia unelmiaan. Nuorten unelmat olivat alusta asti teemana koko opinnäytetyössämme ja opinnäytetyösuunnitelmamme nimi oli ”Nuoret unelmiaan toteuttamassa”. Tästä nimestä kuitenkin luovuimme varsinaista opinnäytetyötämme ajatellen, sillä kan-sion harjoitusten yhteydessä nuoret eivät pääse toteuttamaan unelmiaan, vaan nuoria herätellään pohtimaan niitä. Unelmat ovat kuitenkin keskiössä, sillä Homma-rahaa jae-

taan nimenomaan nuorten unelmien toteuttamiseen. Halusimme kansioon harjoituksen, joka päästää nuoret suunnittelemaan itse jonkin unelmiensa projektin. Unelmilta kehittyi tästä ajatuksesta. Halusimme päästää nuoret tekemään jotain mielekästä, jonka he voisivat toteuttaa kavereiden kanssa vapaa-ajalla mahdollisesti Homma-raham avulla.

6.8.1 Unelmaillan synty

Halusimme harjoituksesta mahdollisimman yksinkertaisen, jotta nuorten ei tarvitsisi kuin keskittyä ideoimaan. Teemaksi valitsimme unelmien illan, koska koimme, että kansioon tarvitaan lisää vapaa-ajan näkökulmaa. Unelmien ilta voi olla mitä tahansa: teemailta, naamiaiset, pukujuhla, leffailta tai vaikkapa ruoanlaittoa. Alustava ideamme harjoitukseen oli, että ryhmä nuoria jaettaisiin yksinkertaisesti pieniin ryhmiin. Ohjeitimme lopullisessa kansiossa ryhmän kooksi 3 henkeä, sillä niin pienessä ryhmässä kaikki saavat äänensä kuuluviin ja vuorovaikutusta syntyy tehokkaammin. Nuorille jaetaan A2-kokoinen paperi ja yksinkertaisesti pyydetään piirtämään tai kirjoittamaan unelmien iltansa elementit: Missä?, Milloin?, Mitä tapahtuu?, Keitä osallistuu?. Suunnitellessaan unelmien iltaa nuoret tuottavat toimintaa ja ovat vuorovaikutuksessa keskenään yhteisen päämäärän toteuttamiseksi.

Kehitimme harjoitukselle myös sovellusehdotuksen, jossa kaikki ryhmät tekevät kaikki vaiheet, mutta aina yhden vaiheen jälkeen paperi siirtyy ”ringissä” seuraavalle ryhmälle. Paperi kiertää nuorten ryhmien välillä siten, että kaikki ryhmät keksisivät unelmien illan tapahtumapaikan, sisustuksen, osallistuvat ihmiset, tarjoilun ja koristelun sekä viimeisenä tarinan luotuun ympäristöön. Vaiheita olisi siis viisi ja jokaisen vaiheen jälkeen paperi annetaan seuraavalle ryhmälle jatkettavaksi. Lopuksi tuotos esitellään kaikille.

Näin harjoitukseen saadaan vielä enemmän vuorovaikutusta nuorten välillä, sillä nuorten tulee huomioida seuraava ryhmä tuotostaan tehdessä. Innostamisessa on tärkeää huomioida solidaarisuuden arvojen tiedostaminen toimijoiden välillä (Kurki 2007: 206). Tällä menetelmällä toisten huomioiminen maksimoidaan tässä harjoituksessa. Nuoret joutuvat analysoimaan myös harjoitusympäristöään, sillä jotta he voisivat vaikuttaa suunnittelun lopputulokseen mahdollisimman paljon, joutuvat he tekemään jokaisesta osiostaan sellaisen, joka antaisi seuraavalle ryhmälle viitteitä ajatuksista tuotoksen takana.

6.8.2 Unelmaillan arviointia

Selventääksemme sovellusehdotuksen ideaa, teimme pienen kuvion avaamaan sen periaatetta. Ensimmäisessä ehdotelmassamme, josta Nuorten Akatemia antoi palautetta, perusharjoitus koettiin hieman latteana ja asetelumme kansion sivulla oli sekava juuri tekemämme kuvion vuoksi. Huomio keskittyi siihen ja vaati paljon tekstiin tutustumista ennen kuin kuvion ajatus välittyi. Parantaaksemme harjoitusta kansiota varten päätimme vaihtaa perusharjoituksen sovellusehdotukseksi ja toisin päin, sillä paperia kierrättämällä innostamisen tavoitteet nuorten välisestä vuorovaikutuksesta toteutuvat paremmin. Näin saimme kansion sivusta selkeämmän.

Harjoituksessa on mukana kaikki kolme sosiokulttuurisen innostamisen ulottuvuutta: sosiaalinen, pedagoginen ja kulttuurinen. Nuoret tekevät tuotoksen ryhmässä, tuovat siihen omia ideoitaan ja esittävät ajatuksensa luovalla tavalla. Homma-raha tarjoaa nuorille mahdollisuuden toteuttaa unelmien ilta ja se onkin esiteltävä vasta harjoituksen lopuksi, sillä silloin nuoret ovat jo muodostaneet käsityksen omista unelmistaan. Kun niiden toteuttaminen mahdollistuu, voi tämä edistää nuorten asenteiden ja omaan tekemiseen motivoitumisen muutosta. Nuoret saavat mahdollisuuden vaikuttaa omaan ympäristöönsä tekemällä jotain yhdessä.

7 VALMIS KANSIO

Halusimme koota harjoitusten ohjeistukset A4-kokoiseen kansioon muovitaskuihin, koska koemme, että kansiota on helppo käyttää ja siihen on myös tulevaisuudessa helppo lisätä uusia harjoitusideoita ja sovellusehdotuksia. Erilaisiin tapahtumiin mentäessä kansioista voi ottaa muovitaskusta tarvittavan sivun mukaan, eikä tarvitse kantaa mukana kaikkien harjoitusten ohjeistuksia. Harjoitusten ohjeet tulevat jäämään Nuorten Akatemialle myös sähköisessä muodossa Nuorten Akatemian yhteiseen tietokantaan, jossa ne ovat kaikkien työntekijöiden käytettävissä koko ajan. Sähköisen version päivitys saattaa myös joillekin työntekijöille olla helpompaa, kuin ideoiden kirjaaminen kansioon. Saattaa siis tulevaisuudessa käydä myös niin, että kansio ja sähköinen kansio eivät enää sisällöllisesti vastaa toisiaan. Voi olla, että varsinaista kansiota ei juuri käytetä, koska sähköisen kansion käyttäminen koetaan helpommaksi. Halusimme kuitenkin, että

Nuorten Akatemialle jää myös konkreettinen kansio käyttöön ja aika näyttää, kummalla tulee olemaan enemmän käyttöä.

7.1 Kansion ulkoasu

Tuotoksena tekemämme kansio sisältää lähinnä tekstiä sekä kuvia tapahtumista joihin olemme osallistuneet. Tekstissä kuvaamme jäsennellysti jokaisen harjoituksen tavoitteet sekä harjoituksen etenemisen. Listasimme myös yksinkertaisesti tarvittavat materiaalit. Pyrimme pitämään mielessä, että kansion tekstin tulee puhutella kohderyhmää, joka tässä tapauksessa on Nuorten akatemian työntekijät. Tekstin on tarkoituksenmukaista, selkeää ja siitä ilmenee toiminnan luonne ja se mitä työntekijältä vaaditaan halutun toiminnan toteuttamiseksi. Nuorten akatemian työntekijöiden ikä, koulutustausta, asema ja tietämys on otettu huomioon tekstiä tuotettaessa, joten siinä ei ole käytetty sosiaalialan termejä ja erityistä sanastoa. (Vilka- Airaksinen 2003: 129.)

Kuvasimme digikameralla kuvamateriaalia tapahtumista, joissa testasimme harjoituksia käytännössä ja liitimme kansioon mahdollisimman havainnollistavia kuvia, joista suunnittelemamme harjoituksen luonne ilmenee parhaimmin. Nuorten Akatemialta saamamme palautteen mukaan juuri kuvat selkeyttävät parhaiten harjoitusten ideaa.

Osa kansion ohjeistuksista tullaan mahdollisesti laittamaan Nuorten Akatemian nettisivuille. Kansion visuaalinen toteutus on siis tehty Nuorten Akatemian graafisten ohjeiden mukaisesti. Kansiota tehdessämme meidän ei siis tarvinnut pohtia sen typografi-aa. Typografia tarkoittaa tekstin asettelua, fonttikokoa ja muuta tekstityyppiin liittyvää visuaalista suunnittelua (Vilka-Airaksinen 2003: 51-52).

7.2 Kansion käytön yleiset ohjeet

Kansion käytön helpottamiseksi luokittelimme harjoitukset kolmeen ryhmään sen mukaan, minkä tyyppiseen tapahtumaan harjoitus ensisijaisesti on tarkoitettu. Ryhmät erottelimme toisistaan väreillä. Punainen väri merkitsee työpajaa (workshop), vihreä messuja ja sininen koulumaailmaa. Värit ovat perusvärejä, jotka on helppo erottaa toisistaan. Harjoituksia voi toki muokata sopimaan myös muun tyyppiisiin tapahtumiin, kuin mitä värikoodit ehdottavat.

Kirjoitimme kansioon johdannon, jossa on selvitetty värikoodien merkitykset. Pyrimme selventämään johdannossa harjoitusten yhdisteltävyyttä esimerkkien avulla. Johdannossa on myös ohjeita työntekijälle siitä, mitä kaikkea tulee muistaa eri tapahtumiin mennessä. Listasimme lähes jokaiseen tapahtumaan mukaan otettavat tarvikkeet, ständin pystytykseen liittyvät tekijät sekä neuvoja työntekijän omaan toimintaan. Kirjoitimme johdantoon ehdotuksen siitä, kuinka jonkin tapahtuman tuotoksia voi hyödyntää tulevaisuudessa sekä muistutuksen kameran ottamisesta mukaan tapahtumiin. Mainitsimme myös, että kuvia tapahtumista kannattaa laittaa Homman nettisivuille tapahtumaa käsittelevään artikkeliin havainnollistamaan toimintaa.

Lopullisessa kansiossa on seitsemän erilaista harjoitusta, joilla kaikilla on oma erillinen tavoite. Messutapahtumissa toimivat harjoitukset, kuten esimerkiksi Päivän projekti, pyrkivät herättelemään nuorten luovuutta ja ennakkoluulottomuutta omia projekteja kohtaan. Mielikuvaharjoitus esimerkiksi pyrkii herättelemään nuorten tietoisuutta omasta ympäristöstään ja sen mahdollisista ongelmakohdista, eli johdattaa nuoret miettimään millaisen mielekkään projektin voisivat toteuttaa ongelman ratkaisemiseksi. Unelmailta puolestaan haastaa nuoret jo suunnittelemaan mieleistään projektia. Näistä elementeistä muokkaamalla voidaan luoda laajempi työpaja, jossa esimerkiksi pohjustetaan aihetta mukavalla yhdessä tekemisellä, mietitään projekti-idea ja suunnitellaan sen toteutus.

Olemme kirjanneet kansion harjoitusten yhteyteen omia sovellusehdotuksiamme, joiden on tarkoitus toimia ohjaavasti työpajoja suunniteltaessa. Sovellusehdotusten avulla harjoituksia voidaan muokata tilannekohtaisesti sujuvimiksi. Vastuu harjoitusten käsittelystä ja yhdistelmien toimivuudesta jää kuitenkin Nuorten Akatemian työntekijöille, sillä jos kirjaamme sivuille liikaa materiaalia, tulee kansioista sekava. Ohjaajamme Tiina Etelämäki sanoi tässä yhteydessä, että voimme jättää vastuun heille.

7.3 Kansioista saatu arviointi ja palaute

Koko työskentelymme ajan saimme palautetta ja kehitysideoita ohjaajaltamme Tiina Etelämäeltä. Saamamme palaute on ollut koko prosessin ajan pääosin positiivista. Rakentavaa kritiikkiä saimme siinä vaiheessa, kun esittelimme kansion ensimmäisen version Tiina Etelämäelle 28.1.2010. Tiinalta tuli muutamia hyviä kehitysehdotuksia ja huomio kiinnittyi myös harjoitusten ohjeistusten jäsentelyyn; muun muassa sanavalinto-

ja sekä ohjeiden rakenteellista järjestystä muutettiin. Harjoituksessa tarvittavien tavaroiden lista siirrettiin vasta ohjeistuksen loppuun, jotta huomio saataisiin paremmin kiinnittymään itse harjoituksen sisältöön. Kunkin harjoituksen tavoite esitettiin selkeämmin ja ytimekkäämmin ja kullekin harjoitukselle määriteltiin oma muista harjoituksista eroava tavoite. Saamamme palautteen avulla ohjeistuksia tiivistettiin ja sanavalintoja muutettiin vastaamaan Nuorten Akatemian työntekijöiden käyttämiä termejä, kuten ”brändi” ja ”workshop”. Harjoitusten sisällöistä saimme kritiikkiä hyvin vähän.

Koko prosessin päätteeksi Tiina Etelämäki kirjoitti meille vapaamuotoisen työelämälausunnon (liite 2). Lausunnossa hän arvioi koko vuoden mittaista työskentelyä sekä lopullista kansiota. Arviossa hän toteaa, että kansio on tilatun mukainen ja olemme tuottaneet kansioon hyvät harjoitukset sekä esitelleet ne selkeästi. Hän kokee harjoitukset helposti muokattaviksi ja hyödynnettäviksi myös aikuisten kohderyhmässä.

7.3.1 Kansion esittely ja palautekeskustelu Nuorten Akatemian tiimipalaverissa

Palautetta saimme myös Nuorten Akatemian työyhteisöltä, kun kävimme esittelemässä kansiota 1.3.2010 pidetyssä tiimipalaverissa. Kansio otettiin innostuneesti vastaan ja kahdeksasta tiimipalaveriin osallistuneesta työntekijästä kuusi osallistui palautekeskusteluun. Esittelyn tavoitteena oli selkeyttää työntekijöille kansion sisältöä ja sitä kautta myös helpottaa sen käyttöönottoa.

Tiimipalaverissa kävimme harjoitukset yksitellen läpi ja kerroimme lyhyesti, mistä harjoituksissa on kyse ja mihin harjoituksen avulla pyritään. Harjoitusten esittelyn yhteydessä pyrimme myös linkittämään harjoitusten teoriataustat Nuorten Akatemian toimintaan. Kerroimme myös erilaisia esimerkkejä harjoitusten yhdisteltävyydestä sekä sovelusehdotuksista. Olimme etukäteen miettineet kysymyksiä, joiden pohjalta pyysimme palautetta ja jotka ohjasivat keskustelua (liite 3). Kysymykset koskivat kansion selkeyttä, käytettävyyttä, harjoitusten yhdisteltävyyttä ja sopivuutta työvälineeksi Nuorten Akatemialle. Työntekijät saivat kommentoida ja kysellä harjoituksista vapaasti koko esittelyn ajan. Lopuksi pyysimme vastauksia kysymyksiin, joihin ei keskustelun aikana vastattu.

Työntekijät kokivat kansion ulkoasun selkeäksi. Kuvat selvensivät harjoituksia ja ohjeistukset olivat tarpeeksi tiiviitä ja informatiivisia. Harjoitusten koettiin vastaavan hyvin Nuorten Akatemian tarpeita ja tukevan toiminnan tavoitteita. He kokivat, että harjoituksia on helppo soveltaa eri tapahtumiin ja myös Noten ja Mahiksen kohderyhmiin. Tästä osoituksena on, että Ideaseinän ”Penni ajatuksesta”-idea sovellettiin opettajille järjestetyillä Educa-messuilla 29.-30.1.2010.

Esittelyn aikana saimme positiivista palautetta kansiosta ja sen harjoituksista. Työntekijät olivat jo kehittäneet sovellusehdotuksia Ideaseinä-harjoitukseen. He olivat keksineet, että ideaseinän ajatukset voisi kirjoittaa lapuille ja kiinnittää ne magneetilla ”jääkaapin” oveen. Toinen työntekijöiden ajatus oli, että nuoret kokoaisivat ajatuksensa Jääkaappirunous®-tuotemerkin magneettisista sanoista.

Pyrimme selvittämään, kuinka pitkälle ajalle Nuorten Akatemian työntekijät kokevat, että kansiosta tulee olemaan hyötyä. Toiminnanjohtaja Heikki Vuojakoski totesi, että harjoitusten käyttö tulevaisuudessa tulee riippumaan pitkälti siitä, kokeeko Nuorten Akatemia messuilla ja muissa tapahtumissa mukana olemisen kannattavaksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, lisääkö Homman esittely erilaisissa tapahtumissa Hommahakemusten määrää. Hän myös totesi, että pelkästään meidän kehittelemillämme harjoituksilla Hommaa voidaan esitellä parin vuoden ajan. Mikäli työntekijät saadaan innostumaan harjoitusten sovellusten kehittämisestä, tulee kansio olemaan käytössä pidempäänkin. Tulevaisuudessa uusien työntekijöiden kohdalla kansion käyttö vaatii perehtymistä, mutta voi nykyisten työntekijöiden mielestä olla myös työhön orientoitumista helpottava väline. Vaikka kansion aktiivinen käyttö tulevaisuudessa on vielä epävarmaa, työntekijät kokivat, että ovat tällä hetkellä saaneet juuri sen, mitä ovat halunneetkin.

7.3.2 Työntekijöiden käytännön kokemukset

Nuorten Akatemian työntekijät pääsivät testaamaan kansion harjoitusten toimivuutta käytännössä Nuorisoasiainkeskuksen hiihtolomalla järjestämässä Reaktoritapahtumassa. Reaktorissa käytössä olivat Projektiäänestys-, Ideaseinä- sekä Päivän projekti -harjoitukset. Työntekijät olivat varustautuneet testaamaan käytännössä myös Mielikuvaharjoitusta sekä Unelmailta-harjoitusta, mutta tapahtuman luonne ei sopinut työpajatyypiseen työskentelyyn. Reaktorissa Päivän projekti -harjoitus toimi ”sisään-

heittäjänä” Nuorten Akatemian ständille. Muovailuvahanäyttely toimi työntekijöiden mukaan hyvänä huomionherättäjänä. Myös Ideaseinä sekä Projektiäänestys toimivat tapahtumassa hyvin. Pääpaino ständillä oli kuitenkin muovailuvahanäyttelyn keräämisessä.

Reaktorissa testatuista harjoituksista saimme paljon positiivista palautetta. Kritiikkiä saimme ainoastaan muovailuvahasta Päivän projektin materiaalina. Työntekijät pohtivat sitä, kokevatko nuoret sen liian lapselliseksi ja soveltuuko se materiaalina myös pojille. Tapahtuman aikana kävi kuitenkin ilmi, että ainakin tällä kertaa muovailuvaha osoittautui toimivaksi materiaaliksi. Reaktorin aikana työntekijät joutuivat ostamaan sitä lisää sen suosion johdosta. Tämän pohdinnan johdosta jäimme itse miettimään, että olimmeko laittaneet harjoituksen ohjeistukseen tarpeeksi selvästi muovailuvahan olevan vain yksi mahdollinen materiaali.

8 POHDINTA

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli vastata Nuorten Akatemian toiveeseen mahdollisimman hyvästä työvälineestä, jonka avulla työntekijät pystyisivät parhaiten esittelemään nuorille Hommaa toiminnallisina menetelmin. Suhteessa annettuun tehtävään, koemme, että käyttämämme työskentelytavat toimivat hyvin. Saamamme palaute ja omat kokemuksemme puoltavat prosessin ja työskentelytapojen valinnan onnistumista.

Palaute harjoituksista on ollut koko prosessin ajan pääosin positiivista. Oma kriittisyys työtä kohtaan on kehitysehdotusten puuttuessa ollut erityisen tärkeää. Olemme koko työskentelyn ajan pyrkineet tarkastelemaan työskentelyämme kriittisesti ja eri näkökulmista. Olimme ehkä turhankin vaativia itseämme ja harjoitusten tavoitteita kohtaan. Alussa lähdimme hakemaan liian hienoja ja speaktaakkelimaisia ideoita, mikä aiheutti meissä riittämättömyyden tunnetta. Koimme, että ideamme olivat vanhoja ja kierrätettyjä. Harjoitusten testaaminen käytännössä kuitenkin osoitti, että liian pitkälle viedyt ideat eivät välttämättä toimi käytännön tilanteessa. Kokeilujen aikana totesimme, että paras tulos saavutetaan mahdollisimman selkeillä ja pelkistetyillä harjoituksilla. Käytännöstä saadut kokemukset ohjasivat vahvasti kaikkien harjoitusten muotoutumista. Kokemusten avulla pystyimme arvioimaan paremmin harjoitusten mahdollisia ongelmakohtia ja

hahmottamaan testaamattomat harjoitukset käytännön tilanteissa. Tapahtumiin osallistuminen toi myös uusia näkökulmia harjoitusten muokkaamiseen, jotta ne puhuttelisivat mahdollisimman monia nuoria.

Emme keränneet palautetta harjoitusten toimivuudesta nuorilta itseltään. Tapahtumat, joihin osallistuimme, olivat pääsääntöisesti lyhytkestoisia messutilanteita ja ständeillä nuorten vaihtuvuus oli nopeaa. Messutilanteissa palautetta olisi pitänyt kysyä yksinkertaisella ja nopealla tavalla. Esiin kirjoitettu kysymys, johon nuoret vastaisivat ”kyllä” tai ”ei” olisi ollut mahdollista toteuttaa kokeilujen aikana. Kysymyksiä olisi pitänyt olla yksi, jotta vastaaminen olisi ollut nopeaa ja helppoa. Ongelmaksi olisi kuitenkin muodostunut kysymyksen muotoilu sekä palautteen sisällöllisen annin heikkous. Palautteen kerääminen nuorilta ei ole mielestämme perusteltua, koska nuori haastetaan harjoituksen avulla pohtimaan syvällisiä asioita itsestään. Palautteen vaatiminen nuorelta juuri herätelystä ajatuksesta olisi saattanut aiheuttaa nuorella epävarmuutta. Palautteen kysyminen olisi luonut myös ristiriidan harjoitusten tavoitteen suhteen, sillä harjoitusten päämääränä on saada nuori pohtimaan unelmiaan tosissaan, eikä palautekysymyksen ”pakottamana”. Palautteen kysyminen harjoituksen toimivuudesta olisi myös vaatinut lisää ständin eri elementtien selittämistä ja esittelyä. Messuilla halusimme panostaa yksinkertaisiin ja tehokkaisiin harjoituksiin, jolloin palautteen kysyminen nuorilta olisi sekoittanut ständin yksinkertaista toimintaperiaatetta.

Vaikka Nuorten Akatemia ei olekaan erikseen maininnut toimivansa sosiokulttuurisen innostamisen periaatteen mukaan, huomasimme niillä olevan paljon yhteneväisyyksiä. Yhteneväisyydet toivat meille varmuutta teoriapohjan oikeasta valinnasta. Koemme, että sosiokulttuurinen innostaminen toimii teoriapohjana hyvin. Teoriasta saimme hyvät raamit harjoitusten suunnitteluun. Opiskelumme aikana olemme tutustuneet sosiokulttuurisen innostamisen teoriaan ja sisäistäneet sen perusteet. Tämän takia teorian soveltaminen harjoitusten suunnitteluun oli mielestämme sujuvaa ja vaivatonta. Vahva teoriapohja loi luottamusta harjoitusten toimivuuteen.

Koemme, että harjoitusten yhdisteltävyys ja yhdistelymahdollisuuksien esittely työntekijöille on työmme heikko kohta. Emme itse päässeet kokeilemaan eri harjoitusten yhdistelyä työpajatyypissä tapahtumassa, eikä Nuorten Akatemian työntekijöilläkään ole vielä ollut siihen tilaisuutta. Pohdimme myös, esitimmekö harjoitusten yhdistelyn

mahdollisuudet kansion johdannossa sekä työntekijöiden tiimi-palaverissa tarpeeksi selvästi. Olemme pyrkineet suunnittelemaan harjoitukset siten, että niiden tavoitteet rakentuvat toistensa varaan ja tukevat toisiaan. Vaikka meillä itsellämme oli koko ajan tavoitteena, että harjoitukset ovat yhdistettävissä, emme voi arvioida sen toteutumista.

Opinnäytetyömme puitteissa olemme tuottaneet Nuorten Akatemialle toiminnallisten harjoitusten kokonaisuuden ja osaa niistä olemme testanneet käytännössä. Jää nähtäväksi, kuinka kansio ja sen harjoitukset tulevat olemaan käytössä työntekijöiden keskuudessa. Tämän selvittäminen vaatisi kuitenkin jo toista opinnäytetyötä. Myös nuorten kokemuksia harjoitusten puhuttelevuudesta voisi tutkia. Opinnäytetyötämme parhaiten tukeva tutkimus selvittäisi kuitenkin harjoitusten vaikuttavuutta siihen, kuinka paljon nuoret hakevat Homma-rahaa.

LÄHTEET

- Homma 2008. Nuorten Akatemia. Verkkodokumentti. <www.homma.fi/homma>. Luettu 6.4.2009.
- Hämäläinen, Juha – Kurki, Leena 1997: Sosiaalipedagogiikka. Porvoo: WSOY
- Hämäläinen, Juha 1999: Johdatus sosiaalipedagogiikkaan. Kuopio: Kuopion yliopisto. Koulutus- ja kehittämiskeskus.
- Hämäläinen, Juha 2007: Nuorisokasvatuksen teoria sosiaalipedagogisessa kehyksessä. Teoksessa Nivala, Elina - Saastamoinen, Mikko (toim.): Nuorisokasvatuksen teoria - Perusteita ja puheenvuoroja. Tampere: Nuorisotutkimusverkosto.
- Kurki, Leena 2006: Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Vastapaino.
- Kurki, Leena 2007: Nuorisokasvatus sosiokulttuurisen innostamisen kehyksessä. Teoksessa Nivala, Elina - Saastamoinen, Mikko (toim.): Nuorisokasvatuksen teoria - Perusteita ja puheenvuoroja. Tampere: Nuorisotutkimusverkosto.
- Kurki, Leena. 2008: Innostava matkailu: Sosiokulttuurinen innostaminen ja vapaa-aika. Tampere: Oy Finn Lectura Ab.
- Kurki, Leena - Nivala, Elina (toim.) 2006: Hyvä ihminen ja kunnan kansalainen. Johdatus kansalaisuuden sosiaalipedagogiikkaan. Tampere: Tampere University Press.
- Laukkanen, Kukka-Maaria 2003: Nuorisotiedotus- monipuolinen ja haastava työmuoto. Teoksessa Timonen-Verma, Päivi – Fedotoff, Jaana (toim.) 2003: Näkökulmia nuorisotiedotus- ja -neuvontatyöhön. Helsinki: Helsingin kaupungin nuori-
soasiainkeskus ja Oulun kaupungin nuori-
soasiainkeskus.
- Launonen, Leevi – Puolimatka, Tapio 1999: Sosiaalipedagogiikan ihmiskäsitykset ja etiikka. Kuopio: Kuopion yliopisto. Koulutus- ja kehittämiskeskus.

- Myllyniemi, Sami 2009a: Taidekohtia: Nuorisobarometri 2009. Helsinki: Opetusministeriö. Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisoasiain neuvottelukunta. Verkkodokumentti. <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/julkaisut/barometrit/liitteet/Nuorisobarometri_2009.pdf>. Luettu 22.3.2010.
- Myllyniemi, Sami. 2009b: Aika vapaalla: Nuorten vapaa-aikatutkimus 2009. Helsinki: Opetusministeriö.
- Nivala, Elina 2007: Sosiaalipedagogiikka nuorten yhteiskunnallisen kasvun tukena. Teoksessa Sosiaalipedagoginen aikakauskirja. Vuosikirja 2007. Suomen sosiaalipedagoginen seura ry (julkaisija). Kuopio: Kopijyvä.
- Nuorten Akatemia 2008: Verkkodokumentti. <www.nuortenakatemia.fi/etusivu>. Luettu 6.4.2009.
- Nuorten Akatemia 2009: Nuorten Akatemian strategia vuosille 2010-2014. Verkkodokumentti. <http://www.nuortenakatemia.fi/Nuorten_Akatemia/Toimintatapa_ja_strategia>. Luettu 19.1.2010.
- Sosiaalialan opinnäytetyö 2008. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Verkkodokumentti. <<https://tuubi.metropolia.fi>>. Luettu 4.11.2009.
- Taloustutkimus 2007. Tuotokuva / brändi. Verkkodokumentti. <http://www.taloustutkimus.fi/tuotteet_ja_palvelut/tuotokuva_brandi/>. Luettu 30.3.2010.
- Toimintakertomus 2008. Nuorten Akatemia. Verkkodokumentti. <http://www.nuortenakatemia.fi/Nuorten_Akatemia/Toimintatapa_ja_strategia>. Luettu 19.1.2010.
- Vilkka, Hanna - Airaksinen, Tiina 2003: Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Tammi.

Menetelmiä Homman esittelemiseen

Tähän kansioon on koottu erilaisia toiminnallisia menetelmiä, joiden avulla Hommaa voidaan esitellä erilaisissa nuorille suunnatuissa tapahtumissa. Pääpaino on nuorten omassa tekemisessä sekä unelmien pohdintaan kannustamisessa. Harjoitukset on kehitelty erilaisia tapahtumia ajatellen, mutta toki kaikkia harjoituksia voi muokata sopimaan mihin tahansa tilaisuuteen.

Kansion käyttämisen helpottamiseksi harjoitukset on merkattu eri väreillä seuraavasti:

punainen	workshop
sininen	koulu
vihreä	messut

Harjoitukset ovat itsenäisiä kokonaisuuksia, mutta niiden elementtejä voi yhdistellä toisiinsa. Esimerkiksi päivän projektissa käytettävää muovailuvahaa voidaan käyttää myös muissa harjoituksissa materiaalina. Kokonaisia harjoituksiakin voidaan yhdistää isommaksi kokonaisuudeksi. Esimerkiksi mielikuvaharjoitus voi toimia pohjustuksena unelmaillan suunnitteluun. Harjoitusten yhdistämisessä kannattaa pohtia, missä järjestyksessä niitä käytetään. Luovuuteen herättelevät (esim. Päivän projekti, Ideaseinä) tai ympäristöä analysoivat harjoitteet kannattaa pitää pohjustuksena syvemmälle pohdinnalle (esim. Mielikuvaharjoitus, Unelmailta).

Muista tehdä selväksi kaikissa tapahtumissa, että olet Nuorten Akatemiasta ja tuo mahdollisimman paljon esille Hommaa. Esimerkiksi messustandeilla täytyy panostaa visuaalisuuteen ja brändin näkyvyyteen, jotta Homma jää nuorille mieleen. Standia pystyttäessä tulee myös huomioida esimerkiksi mistä suunnasta ihmiset standille tulevat ja kuinka toiminta standilla on mahdollisimman helppoa (liikkuminen, esitteiden sijoittelu, missä työntekijä on yms.).

NUORTEN AKATEMIA

Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki

Puh 020 7552 674, Fax 020 7552 681

etunimi.sukunimi@nuortenakatemia.fi

www.nuortenakatemia.fi

Jokaisen harjoituksen kohdalla on erikseen listattu tarvikkeita, joita harjoituksen toteuttaminen vaatii. Näiden tavaroiden lisäksi tulee aina olla mukana seuraavat tarvikkeet:

- Homma-esitteet
- Homma-roll-up
- Mahdollisesti projektitauluja
- Kyniä, paperia ja teippiä
- Tilanteesta ja tilasta riippuen Homma-banderolli
- Mahdollisesti pöytäliina
- Kamera

Tapahtumissa kannattaa ottaa valokuvia ja kirjoittaa niistä lyhyesti esimerkiksi Nuorten Akatemian nettisivuille. Jos kuvauslupaa ei ole, niin ketään nuorta ei saa tunnistaa kuvista. Tapahtumissa tulleista tuotoksista (esim. muovailuvahanäyttely, pyykkinaru, ideaseinä) kannattaa myös laittaa kuvia nettiin. Ideaseinästä tulleen paperin voi ottaa mukaan havainnollistamaan nuorten ajatuksia erilaisiin aikuisille suunnattuihin tapahtumiin niin koulu- kuin harrastusmaailmassakin.

Toivomme, että kansiosta tulee näppärä työväline. Tarkoituksena onkin, että sinne voi lisäillä mahdollisia uusia ideoita Homman esittelemiseksi. Myös harjoituksista nousseita sovellusehdotuksia kannattaa kirjoittaa ylös.

Terveisin:

Silja Ropo ja Erno Schroderus

Metropolia AMK

8.3.2010

Projektiäänestys

Millainen tilanne?: Messut

Kesto: 1-5 min

Henkilöstötarve: 1 hlö

Tavoite: Nuoret tutustuvat aiemmin Homma-rahalla toteutettuihin projekteihin ja valitsevat niistä mieleisensä. Tavoitteena on saada nuoret tietoisiksi Hommasta.

Mitä tapahtuu? Kannustetaan nuoria tutustumaan projekteihin ja annetaan äänestyslipuke. Samalla kerrotaan, että kaikki projektit on toteutettu Homma-raham avulla. Lopuksi kaikille annetaan Homma-esite. Jos mahdollista, herätellään nuoria pohtimaan ideoita omasta projektista. Äänestykseen osallistuneiden kesken arvotaan palkinto.

Nuoria täytyy houkutella standille. Äänestämisestä saatava palkinto motivoi tutustumaan projekteihin. Äänestyslipukkeessa kysytään nimi, sähköpostiosoite sekä haluaako nuori jatkossa tietoa Homma-raham liittyyen. Halukkaat voidaan lisätä sähköpostilistalle.

Selvitä etukäteen:

- Hanki arvontapalkinto
- Miten saat kiinnitettyä projektitaulut esille! (teipillä seinään, pöytä, kansio tms.)

Tarvikkeet:

- Numeroidut esittelytaulut (Valitse projektitaulut tapahtuman mukaan)
- Äänestyslipukkeet
- Arvontapalkinto, joka vetoaa kohderyhmään
- Äänestyslaatikko
- Mainosjuliste kertomaan äänestyksestä ja palkinnosta

NUORTEN AKATEMIA

Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki

Puh 020 7552 674, Fax 020 7552 681

etunimi.sukunimi@nuortenakatemia.fi

www.nuortenakatemia.fi

Projektitaulut esillä Demi-päivänä 26.9.2009.

8.3.2010

Päivän projekti

Millainen tilanne?: Messut
Workshop

Kesto: 1-5 min

Henkilöstötarve: 1-2 hlö

Tavoite: Kannustaa nuoria luovuuteen.

Mitä tapahtuu? Messutilanteissa on tärkeää saada nuoret houkutelua standille kysymällä esim. "Haluaisitko osallistua päivän projektiin?". Toinen vetäjä keskustelee nuorten kanssa kyseisestä päivän projektista, johon nuoret jo osallistuvat (muovailuvahana näyttely). Samalla voi herätellä keskustelua siitä, millaisen projektin nuoret itse haluaisivat mahdollisesti toteuttaa. Jos standilla on vain yksi vetäjä, pääpaino on taidenäyttelyn kokoamisessa, eikä niinkään nuorten houuttelemisessa.

Nuorten osallistumista muovailuun edesauttaa se, että työntekijä itse muovailee nuorten kanssa, jolloin kynnyks taiteilla on pienempi. Kannattaa myös itse muovailla muutamia teoksia valmiiksi, jotta nuorten ei tarvitse aloittaa taidenäyttelyä tyhjästä. Nuoret voivat (tapahtumasta riippuen) tehdä omia yksittäisiä tuotoksia tai jatkaa yhtä isompaa kokonaisuutta.

Tarvikkeet:

- Muovailuvaha (n. golf-pallon kokoinen kimpale/odotettu osallistuja)
- Pöytä
- Muovia ja teippiä pöydän suojaamiseen

NUORTEN AKATEMIA

Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki

Puh 020 7552 674, Fax 020 7552 681

etunimi.sukunimi@nuortenakatemia.fi

www.nuortenakatemia.fi

8.3.2010

Ideaseinä

Millainen tilanne?: Messut
Kesto: 1-5 min
Henkilöstötarve: 1 hlö

Tavoite: Saada nuoret pohtimaan omaa tekemistä kavereiden kanssa.

Mitä tapahtuu? Seinään (tai pöydälle) teipataan vierekkäin papereita, jotka muodostavat yhden ison alueen. Otsikoksi kirjoitetaan jokin kysymys. Esimerkiksi "Mitä voitais tehdä että olisi kivempaa?". Kysymystä muotoillessa kannattaa kiinnittää huomiota ajankohtaan ja paikkaan sekä ryhmässä tekemisen näkökulmaan.

Nuoria houkutellaan pisteelle "Penni ajatuksesta"-idealla. Kun nuori on kirjoittanut oman ajatuksensa seinälle, saa hän vastineeksi suklaarahan. Nuoren kanssa voi herätellä keskustelua nuoren omista kiinnostuksen kohteista sekä oman projektin toteuttamisesta. Jos nuoren on hankalaa keksiä kirjoitettavaa, voi häneltä kysellä harrastuksista ja saisiko niistä kehiteltyä jotain tekemistä.

Tarvikkeet:

- A2-papereita
- tusseja
- teippiä
- suklaarahoja
- Homma-logo paperilla

NUORTEN AKATEMIA

Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki

Puh 020 7552 674, Fax 020 7552 681

etunimi.sukunimi@nuortenakatemia.fi

www.nuortenakatemia.fi

8.3.2010

Pyykkinaru

Millainen tilanne?: Workshop

Koulu

Kesto: 10 min

Henkilöstötarve: 1 hlö

Tavoite: Keksiä ja vaihtaa ideoita mahdollisista projekteista. Nuoret keksisivät yhteistä tekemistä omalla porukalla koulussa tai vapaa-ajalla.

Mitä tapahtuu? Pyykkinaru viritetään yhteen tai useampaan kerrokseen. Narulle ripustetaan papereita, joihin on valmiiksi kirjoitettu esimerkkejä mahdollisista projekti-ideoista. Pyykkinarun viereen kiinnitetään otsikkopaperi, jossa voi lukea esimerkiksi ”Mitä tehtäisiin lomalla?”, ”Miten koulusta voitais tehdä kivempi paikka?”. Kysymyksissä tulee olla ryhmässä tekemisen näkökulma.

Nuoret kirjoittavat tyhjille papereille projekti-ideansa. Paperi kiinnitetään pyykkinarulle klemmarilla, josta nuori voi halutessaan viedä toisen ajatuksen mukanaan ja ikään kuin ”vaihtaa ajatuksia”. Pyykkinarulle laitettavia papereita askarrellaan esim. erivärisistä papereista eri muotoisiksi, jolloin narusta tulee visuaalisesti näyttävämpi.

Selvitä etukäteen:

- Miten saat pyykkinarut kiinnitettyä?
- Miten saat askartelupisteen toteutettua? Oltava tarpeeksi lähellä pyykkinarua. Käsiopesupaikka?

Tarvikkeet:

- narua
- eri värisiä papereita
- klemmareita/pyykkipoikia
- kyniä, saksia, liimaa yms. askarteluvälineitä
- (narun kiinnitys esim. teipillä)

NUORTEN AKATEMIA

Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki

Puh 020 7552 674, Fax 020 7552 681

etunimi.sukunimi@nuortenakatemia.fi

www.nuortenakatemia.fi

Lapuille voidaan kirjoittaa esimerkiksi:

KOULUSSA:

- tehdään näyttely
- järjestetään teemapäivä
- tehdään remontti
- maalataan käytävä
- hankitaan sohvia
- pidetään kahvilaa välituntisin
- järjestetään retki
- koulun kirpputori
- järjestetään kykykilpailu
- perustetaan koulun oma lehti
- tehdään näytelmä äidinkielen tunnilla

VAPAA-AJALLA:

- leffa-ilta
- pulkkamäkeen
- lähdetään reissuun
- tuunataan mopo
- oma näytelmä
- omat kotisivut
- tehdään teemapaidat
- kuvataan oma musavideo
- rakennetaan iglu

8.3.2010

Tavaraleikki

Millainen tilanne?: Isompi ryhmä (yli 10 hlö)

Workshop

Kesto: 15-20 min

Henkilöstötarve: 1 hlö

Tavoite: Haastaa nuoria pohtimaan erilaisia projekti-ideoita mielikuvia ja assosiaatioita käyttäen.

Mitä tapahtuu? Nuoret kerätään rinkiin, jonka jälkeen heille kerrotaan lyhyesti, mikä on projekti. Sitten jokainen ottaa säkistä sokkona ensimmäisen käteen osuvan tavarat. Kun kaikilla on jokin tavara, saavat nuoret vapaasti valita itselleen parin. Parin kanssa mietitään, mitä tavaroista tulee mieleen ja miten ne voitaisiin yhdistää toiminnaksi.

Tarvittaessa ohjaaja voi antaa kuvitteellisia esimerkkejä siitä, miten tavaroita voi yhdistellä (esim. kenkä ja saippuakupla => koulussa välitunnilla koko koulun välinen kilpailu, jossa puolet puhaltaa saippuakuplia ja puolet yrittää puhkoa niitä lätkimällä kengällä). Parit piirtävät tai kirjoittavat ideansa paperille. Lopuksi nuoret kerätään rinkiin ja kaikki saavat kertoa omat ideansa muille.

Tarvikkeet:

- Erilaisia esineitä (kts. LIITE)
- Säkki
- Mahdollisesti viltti tai jokin alusta tavaroille, riippuen missä järjestetään
- paperia ja tusseja

NUORTEN AKATEMIA

Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki

Puh 020 7552 674, Fax 020 7552 681

etunimi.sukunimi@nuortenakatemia.fi

www.nuortenakatemia.fi

ESIMERKKEJÄ MUKAAN OTETTAVISTA TAVAROISTA:

- Tekokukka
- Kondomi
- Tutti
- Kaulin
- Kuvakortti
- Saippuakuplapurkki
- Sukkahousut
- Aurinkolasit
- Teesihti
- Soitin (esim. huilu)
- Mikrofoni
- CD-levy
- Kenkä
- Tussi

Mahdollisimman monia erilaisia tavaroita

8.3.2010

Mielikuvaharjoitus

Millainen tilanne?: Isompi ryhmä (yli 10 hlö)

Workshop

Koulu

Kesto: 15-20 min

Henkilöstötarve: 1 hlö

Tavoite: Tavoitteena on saada nuoret pohtimaan ratkaisuehdotuksia ympäristönsä ongelmakohtiin.

Mitä tapahtuu? Nuorten kanssa käydään läpi, mikä on projekti. Jokainen laittaa sen jälkeen silmät kiinni. Ohjaaja vetää mielikuvaharjoituksen (LIITE 1), jonka avulla pyritään saamaan nuoria pohtimaan itseään suhteessa ympäristöön. Annetaan jokaiselle tehtäväksi miettiä mielikuvaharjoituksen pohjalta 1 ongelmakohta, joka kaipaisi parannusta. Ongelmakohdat kirjoitetaan erillisille papereille, jotka kiinnitetään kaikkien nähtäville. Yhdessä nuorten kanssa pohditaan, mitkä ongelmista liittyvät toisiinsa ja löytyykö niistä toistuvia teemoja. Teemoista tulee ns. otsikoita, joiden alle ongelmapaperit ryhmitellään.

Nuoret jaetaan teemojen mukaan ryhmiin. Ryhmien tehtävänä on keksiä millaisella projektilla ongelma voitaisiin ratkaista. Myös ratkaisut voidaan piirtää tai kirjoittaa papereille. Ratkaisun tulee olla sellainen, jonka nuoret voisivat itse toteuttaa. Ratkaisuehdotukset esitellään kaikille. Jos on aikaa, voidaan herättää avointa keskustelua ongelmien ratkaisusta ja ideoida lisää ratkaisuehdotuksia. Lopuksi kerrotaan, että Homma-rahaa voi hakea erilaisiin projekteihin.

NUORTEN AKATEMIA

Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki

Puh 020 7552 674, Fax 020 7552 681

etunimi.sukunimi@nuortenakatemia.fi

www.nuortenakatemia.fi

Selvitä etukäteen:

- Tilan oltava sellainen, että mahtuu teemoittelun ajaksi kokoonumaan esim. rinkiin, jotta kaikki näkevät. Oltava myös tarpeeksi tilaa työskennellä ryhmissä.

Tarvikkeet:

- A2-papereita/ fläppipapereita
- tusseja
- (teippiä)

Miten voi soveltaa?

- Jos on paljon aikaa, voidaan ongelma kierrättää useammalla ryhmällä, jotka esittävät vaihtoehtoisen ratkaisun ongelmaan. Ratkaisuja voidaan esittää esimerkiksi sormi- tai vesivärejä, muovailuvahaa tai muita tarvikkeita käyttäen.

Esimerkkejä mielikuvaharjoituksista:

KOULUN NÄKÖKULMA:

Etsikää hyvä asento ja laittakaa silmät kiinni.

Herätyskello soi tiistaiaamuna. Väsyttää, mutta pitää lähteä kouluun. Aamupala jää tänäänkin väliin, kun tulee kiire bussille. Heität repun selkään ja nappaat pikaisesti omenan mukaan. Reppu painaa paljon. Matkalla kouluun alat katsoa ympärillesi. Ihmiset kävelevät vastaan. Kaikilla on taas kiire päästä ajoissa kouluun ja töihin. Lopulta pääset koululle. Palauta mieleen, miltä koulu näyttää? (tauko) Koulun käytävä alkaa vähitellen täyttyä. Ympärilläsi muut oppilaat juttelevat, mutta et itse jaksa sanoa mitään, koska edelleenkin vähän väsyttää. Keskityt kuuntelemaan toisten juttuja ja katselemaan ympärillesi. (tauko)

Kello soi tunnin alkamisen merkiksi ja kävelet luokkaan. Opettaja aloittaa tunnin nimenhuudolla. Vähitellen luokka rauhoittuu ja kirjat kaivetaan esiin. Aamupäivän tunnit kuluvat nopeasti ja ruokatunti alkaa lähestyä. Tunnit jatkuvat ruokailun jälkeen. Iltapäivästä keskittyminen ei tunnu enää onnistuvan, vaan ajatus lähtee harhailemaan. Olisi kiva päästä välillä vähän liikkeelle. Päivä loppuu, kun kello soi viimeisen tunnin päättymisen merkiksi. Mitä koulupäivästä jäi mieleen? (tauko) Mitä haluaisit muuttaa?

Tervetuloa takaisin tähän todellisuuteen.

VAPAA-AJAN NÄKÖKULMA:

Etsikää hyvä asento ja laittakaa silmät kiinni.

On iltpäivä ja olet palannut koulusta kotiin. Syöt pari voileipää ja teet kiltisti läksyt. Koekin on tulossa parin päivän päästä. Ehdit juuri avata koekirjan, kun ystäväsi soittaa. Hänellä on tylsää ja hän haluaisi tehdä jotain kanssasi. Sovitte, että tapaatte puolen tunnin päästä, ehtihän sitä myöhemminkin lukea. Laitat kamat kasaan ja huudat ovelta ”moi!” kun lähdet.

Tapaat ystäväsi totutussa paikassa. Ystäväsi pohtii ääneen, kuinka nykyään ei meinaa keksiä mitään tekemistä. Harrastusmahdollisuuksia toki on, mutta mikään niistä ei tunnu kiinnostavan enää samalla tavalla kuin ennen. (tauko) Tekisi mieli tehdä jotain kivaa, kellohan on vasta kuusi. Mietitte yhdessä, mitä tekisitte. Ainahan voi mennä kavereiden kanssa puistoon hengamaan. Tuntuuko kuitenkin, että sitäkin on tehty jo niin moneen kertaan? Mikä mättää, kun kivaa tekemistä on vaikea keksiä?

Tervetuloa takaisin tähän todellisuuteen.

8.3.2010

Unelmailta

Millainen tilanne?: Isompi ryhmä (yli 10 hlö)

Workshop

Koulu

Kesto: 15-20 min

Henkilöstötarve: 1 hlö

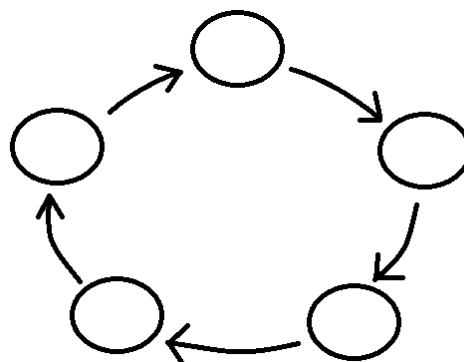
Tavoite: Saada nuoret pohtimaan omia unelmiaan ja mistä elementeistä ne koostuvat. Painopisteenä on vapaa-aika ja kavereiden kanssa tekeminen.

Mitä tapahtuu? Jaetaan nuoret noin kolmen hengen ryhmiin. Kaikille annetaan hetki aikaa miettiä, millainen olisi unelmien ilta ja mitä se pitäisi sisällään. Kerrotaan nuorille lyhyesti, kuinka harjoitus etenee. Jokaiselle ryhmälle jaetaan paperit ja pyydetään piirtämään, missä unelmien ilta tapahtuu (tila). Sitten paperi annetaan "ringissä" seuraavalle ryhmälle, joka keksii edellisen ryhmän tilaan sisustuksen. Seuraava ryhmä lisää tähän ihmiset (keitä iltaan osallistuu?). Paperi jatkaa jälleen matkaansa, ja siihen lisätään tarjoilut, koristelu ja toiminta. Lopuksi ryhmä keksii valmiin tuotoksen pohjalta tarinan ja esittelee sen muille.

Kaikki ryhmät tekevät ensin tilan, ja paperi jatkaa matkaansa, kunnes kaikki vaiheet on käyty läpi. Kaikki ryhmät tekevät siis kaikki vaiheet kuvan osoittamalla tavalla.

Järjestys on siis:

1. tila
2. sisustus
3. ihmiset
4. tarjoilut, koristelu, toiminta
5. tarinan keksiminen -> esittely

Lopuksi kerrotaan nuorille, että unelmaillan toteuttamiseen on mahdollista hakea Homma-rahaa.

NUORTEN AKATEMIA

Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki

Puh 020 7552 674, Fax 020 7552 681

etunimi.sukunimi@nuortenakatemia.fi

www.nuortenakatemia.fi

Tarvikkeet:

- A2-papereita
- tusseja (eri värisiä)
- teippiä/sinitarraa

Miten voi soveltaa?

- Erilaisia vaihtoehtoja materiaaleista. Elementtejä voi askarrella muovailuvahasta, maalata sormiväreillä, taitella paperista jne.
- Jos aikaa on rajallisesti, niin sama ryhmä tekee omaan tuotokseensa kaikki vaiheet ja paperia ei kierrätetä ryhmien välillä. Ryhmille esitetään kysymykset: Mikä olisi teidän unelmien iltanne? Mitä siihen kuuluu? Keitä siihen osallistuu? Missä se tapahtuisi? Kysymykset kirjoitetaan kaikkien nähtäville.
- Kysymykset kirjoitettu erillisille papereille. Nuoret kiertävät paperilta toiselle ja kirjoittavat ajatuksensa kysymyksen alle.
- **Koulussa** teemana voi olla unelmavälitunti, unelmaoppitunti, unelmaretki jne.
- Unelmailta voi olla myös erityinen juhla kuten naamiaiset, pukujuhla, teemailta jne.

12.3.2010

Työelämäarviointi - Menetelmiä Homman esittelemiseen

Nuorten Akatemia tilasi keväällä 2009 kahdelta Metropolian opiskelijalta, Silja Ropolta ja Erno Schoredukselta, toiminnallisia menetelmiä erilaisiin nuorille suunnattuihin tilaisuuksiin. Ideana oli esitellä Nuorten Akatemian nuorille suunnattua brändiä, Hommaa, toiminnallisoin keinoin. Lähtökohtina olivat nuorten oman tekemisen esille tuonti ja siihen innostaminen sekä unelmien pohdinta. Nuorten Akatemia käy erilaisissa tilaisuuksissa esittelemässä toimintaansa nuorille ja toiveena oli, että tilaisuuksiin saataisiin valmiita malleja, joita jokainen toimiston työntekijä voisi hyödyntää. Tilaisuuksiin kaivattiin mm. nopeaa messupistettä ja pidempää workshopia.

Silja ja Erno kuuntelivat hyvin toiveemme ja ymmärsivät toiveemme luonteen. Etsimme yhdessä tilaisuuksia, joihin he pääsivät testaamaan suunnittelemaansa menetelmiä. Silja ja Erno hoitivat tilaisuudet ja tarvittavat käytännön järjestelyt luotettavasti ja sitoutuneesti. Tilaisuuksien jälkeen kävimme aina arviointikeskustelua ja opiskelijat työstivät ideoitaan lisää toteutuksen jälkeen.

Opiskelijat kokosivat lopputuotteeksi Nuorten Akatemian käyttöön kansion 'Menetelmiä Homman esittelemiseen'. Kansio on koottu selkeästi ja opiskelijat kävivät myös esittelemässä tuotoksen koko Nuorten Akatemian toimistolle. Kansio on tilatun mukainen ja se on kehittynyt eteenpäin koko noin vuoden kestäneen prosessin aikana. Silja ja Erno ovat löytäneet hyvät menetelmät kansioon ja esittäneet ne selkeästi. Menetelmät ovat myös muokattavissa helposti ja niiden yhdistelemiseen on annettu vinkkejä kansiossa. Kansion menetelmiä on jo hyödynnetty erilaisissa tapahtumissa ja niitä tullaan varmasti jatkossa hyödyntämään myös aikuisten kohderyhmässä.

Tiina Etelämäki
Nuorten brändin päällikkö
Nuorten Akatemia

NUORTEN AKATEMIA

Asemapäällikönkatu 1, 00520 Helsinki
Puh 020 7552 674, Fax 020 7552 681
etunimi.sukunimi@nuortenakatemia.fi
www.nuortenakatemia.fi

PALAUTETTA KANSIOSTA

Kansion ulkoasu:

1. Millainen on kansion ulkoasu? Selkeys? Loogisuus?

Harjoitukset tukemassa Nuorten Akatemian työtä:

2. Miten harjoitukset sopivat Nuorten Akatemialle?
3. Tuleeko harjoituksissa tarpeeksi esille Homman perusajatus ja unelmien pohtiminen? Miten niitä saisi vielä enemmän esille?
4. Onko harjoituksia mahdollista muokata myös Noteen ja Mahikseen? Miten?

Itse harjoitusten käytettävyys:

5. Harjoitusten sovellettavuus eri tapahtumien mukaan?
6. Harjoitusten yhdisteltävyys esim. osaksi workshopia?
7. Kuinka helppoa on itse keksiä uusia sovellusehdotuksia?
8. Mitä kansiosta tai harjoituksista puuttuu?
9. Miten muokata kansiota ja harjoitusten ohjeita helppokäyttöisemmäksi?

Tulevaisuuden kuvia:

10. Onko kansiota helppo käyttää myös tulevaisuudessa? Pystytkö itse lisäämään harjoituksia ja sovellusehdotuksia tulevaisuudessa?
11. Tullaanko harjoituksia muokkaamaan ja käyttämään myös jatkossa, kun meidän ideat ja sovellusehdotukset on käytetty?

Muun muassa yllä oleviin kysymyksiin toivomme saavamme vastauksia. Palautetta saa toki antaa muutenkin. Palautetta ja kehittämissuhteita voi lähettää sähköpostilla meille osoitteisiin: silja.ropo@metropolia.fi ja erno.schroderus@metropolia.fi.

Kiitos jo etukäteen saamastamme palautteesta ja hyviä hetkiä harjoitusten parissa!

Silja Ropo ja Erno Schroderus
Metropolia AMK